

A portrait painting of a woman with dark hair, wearing a vibrant red dress, set against a dark green background. The woman is looking slightly to the right with a subtle smile. The painting style is visible with brushstrokes.

DESA
UNICUM

KISLING

KSIAŻĘ MONTPARNASSE'U

AUKCJA 13 MAJA 2025 WARSZAWA

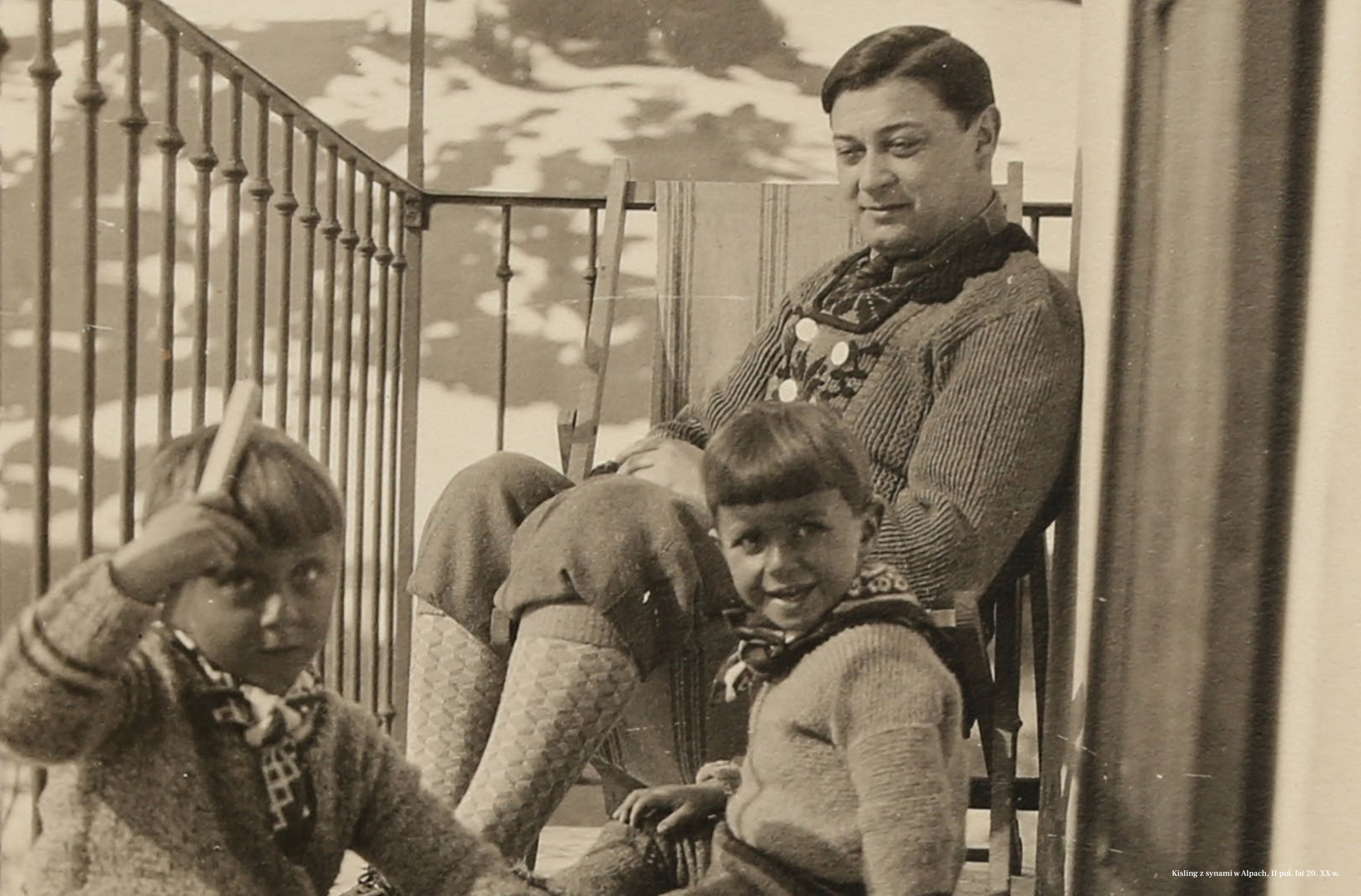
Mojżesz Kisling, Artysta w pracowni przy Rue Joseph-Bara 30, 1929

Vive la
France
Kisling

Zdjęcie prasowe przedstawiające pojedynek Mojżesza Kislinga i Leopolda Gottlieba na szable, czerwiec 1914

Mojżesz Kisling, 1926

KISLING. KSIĄŻĘ MONTPARNASSE’U

AUKCJA 13 MAJA 2025

CZAS AUKCJI
13 maja 2025 (wtorek), 19:00

WYSTAWA OBIEKTÓW
30 kwietnia – 13 maja
poniedziałek – piątek, 11:00 – 19:00
sobota, 11:00 – 16:00

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum
ul. Piękna 1a, Warszawa

KOORDYNATOR
Martyna Kolanowska
tel. 880 918 882
m.kolanowska@desa.pl

ZLECENIA LICYTACJI
zlecenia@desa.pl, 22 163 67 00

DOM AUKCYJNY

ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa
poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00
tel. 22 163 66 00, biuro@desa.pl

BIURO OBSŁUGI KLIENTA

poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00, tel. 22 163 66 00, bok@desa.pl

BIURO PRZYJĘĆ

poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00, tel. 22 163 66 10, wyceny@desa.pl

WYCENY BIŻUTERII

poniedziałek, środa: 13:00 – 17:00, tel. 795 122 718, bizuteria@desa.pl

PUNKT WYDAŃ OBIEKTÓW

poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00, tel. 22 163 66 20, wydania@desa.pl

ZLECENIA AUKCYJNE

przyjmujemy mailowo i telefonicznie tel. 22 163 67 00, zlecenia@desa.pl

WYSTAWY AUKCYJNE

WSTĘP WOLNY
kalendarz wystaw dostępny na www.desa.pl

SEKRETARIAT ZARZĄDU

Sarra Stoliarchuk, tel. 22 163 66 65, 795 122 719, s.stoliarchuk@desa.pl

KONTA BANKOWE

mBank S.A. Swift: BREXPLPWMBK
PLN: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002
EUR: 43 1140 2062 0000 2380 1100 1005
USD: 16 1140 2062 0000 2380 1100 1006

NIP: 5272644731 / REGON: 142733824 / KRS: 0000718495
Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym
dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy,
kapitał zakładowy 13 314 000 zł

DOM AUKCYJNY DESA UNICUM JEST CZĘŚCIĄ HOLDINGU

DESA^{SA}

ZARZĄD DESA S.A.

JULIUSZ WINDORBSKI Prezes Zarządu | MARCIN SOBKA Członek Zarządu

RADA NADZORCZA DESA S.A.

ROBERT JĘDRZEJCZYK Przewodniczący | ADAM NIEWIŃSKI Członek Rady Nadzorczej | IRENEUSZ PIECUCH Członek Rady Nadzorczej

GRZEGORZ KRÓL Członek Rady Nadzorczej | MARCIN CZERNIK Członek Rady Nadzorczej

ZARZĄD DESA UNICUM

AGATA SZKUP
Prezes Zarządu

MAŁGORZATA KULMA
Członek Zarządu

IZA RUSINIAK
Członek Zarządu

RADA NADZORCZA DESA UNICUM

JULIUSZ WINDORBSKI
Przewodniczący Rady Nadzorczej

MARCIN SOBKA
Członek Rady Nadzorczej

WOJCIECH DZIAKOWSKI
Członek Rady Nadzorczej

DZIAŁ ROZLICZEŃ

Urszula Przepiórka
Kierownik Działu
u.przepiorka@desa.pl
tel. 22 163 66 01, 795 121 569

Magdalena Ołtarzewska
m.oltarzewska@desa.pl
tel. 22 163 66 03, 506 252 044

Karolina Pułanecka
k.pulanecka@desa.pl
tel. 538 955 848

DZIAŁ LOGISTYCZNY

Karol Kosowski
Kierownik
k.kosowski@desa.pl
tel. 514 446 885

Kacper Tomasziewicz
Ekspert ds. projektów
specjalnych i klientów VIP
k.tomaszkiewicz@desa.pl
tel. 795 122 708

DZIAŁ FOTO

Marcin Koniak
Kierownik Działu
m.koniak@desa.pl
tel. 22 163 66 74, 664 981 456

Marek Krzyżanek
Fotograf
m.krzyzanek@desa.pl

Alina Matyash-Labanovskaya
Fotograf
a.matyash@desa.pl

DZIAŁ IT

Piotr Gołębiowski
Kierownik Projektów IT
p.golebiowski@desa.pl
tel. 502 994 225

Jan Jarzyna
Asystent ds. Technicznych i Informatycznych
j.jarzyna@desa.pl
tel. 664 150 861

DZIAŁ MARKETINGU I PR

Marta Wiśniewska
Dyrektor Marketingu
m.wisniewska@desa.pl
tel. 795 122 709

Danuta Maciejewska-Bogusz
Kierownik projektów internetowych
d.maciejewska@desa.pl
tel. 664 981 461

Elżbieta Kopeć
Starszy Specjalista
ds. Marketingu Online i Analityki
e.kopec@desa.pl
tel. 502 994 227

Arkadiusz Kowalski
Grafik DTP
a.kowalski@desa.pl
tel. 788 269 944

Paulina Babicka
Grafik kreatywny
p.babicka@desa.pl

Damian Dubielis
Koordynator ds. komunikacji i PR
d.dubielis@desa.pl
tel. 787 255 660

Michalina Komorowska
Specjalista ds. marketingu,
Redaktor strony internetowej
m.komorowska@desa.pl
tel. 882 350 575

Julia Niżnik
Młodszy specjalista ds. kampanii online
j.niznik@desa.pl
tel. 664 981 453

Weronika Zarzycka
Fotoedytor
w.zarzycka@desa.pl
tel. 880 526 448

Weronika Markowska
Asystent ds. marketingu online
w.markowska@desa.pl
tel. 795 122 723

Public Relations – pr@desa.pl

DEPARTAMENT SPRZEDAŻY

MAŁGORZATA NITNER
Dyrektor Departamentu Sprzedaży
m.nitner@desa.pl
22 163 67 02, 514 446 892

KINGA SZYMAŃSKA
Zastępca Dyrektora
k.szymanska@desa.pl
698 668 221

ALEKSANDRA ŁUKASZEWSKA
a.lukaszewska@desa.pl
22 163 67 05, 664 981 465

MICHAŁ BOLKA
m.bolka@desa.pl
22 163 67 03, 664 981 449

MARTA LISIAK
m.lisiak@desa.pl
22 163 67 04, 788 265 344

ALEKSANDRA KASPRZYŃSKA
a.kasprzynska@desa.pl
506 252 031

TERESA SOLDENHOFF
t.soldenhoff@desa.pl
506 251 835

JULIA SŁUPECKA
j.slupecka@desa.pl
532 750 005

NATALIA KOWALEK
n.kowalek@desa.pl
880 334 401

JULIA GORLEWSKA
j.gorlewska@desa.pl
664 981 450

ANNA ROŻNIECKA
a.rozniecka@desa.pl
795 121 574

JOANNA WOLAN
j.wolan@desa.pl
538 915 090

MARIUSZ PENDRASZEWSKI
m.pendraszewski@desa.pl
880 334 402

OKTAWIA WRZESIEŃ
o.wrzesien@desa.pl
22 163 67 50, 787 388 666

MAGDALENA KRAJENTA
m.krajenta@desa.pl
795 122 712

ALEKSANDRA JASKOWSKA
a.jaskowska@desa.pl
787 923 202

DEPARTAMENT PROJEKTÓW AUKCYJNYCH

ARTUR DUMANOWSKI
Dyrektor Departamentu
Projektów Aukcyjnych
a.dumanowski@desa.pl
22 163 66 42, 795 122 725

ANNA SZYNKARCZUK
Kierownik Działu
Sztuka Współczesna
a.szynkarczuk@desa.pl
22 163 66 41, 664 150 866

TOMASZ DZIEWICKI
Kierownik Działu
Sztuka Dawna
t.dziewicki@desa.pl
22 163 66 46, 735 208 999

MAŁGORZATA SKWAREK
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.skwarek@desa.pl
22 163 66 48, 795 121 576

KATARZYNA ŻEBROWSKA
Starszy Specjalista
Fotografia Kolekcjonerska
k.zebrowska@desa.pl
22 163 66 49, 539 546 701

MAGDALENA KUŚ
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa
m.kus@desa.pl
22 163 66 44, 795 122 718

AGATA MATUSIELAŃSKA
Starszy Specjalista
Sztuka Współczesna
Prace na Papierze
a.matusielanska@desa.pl
22 163 66 50, 539 546 699

MICHAŁ SZAREK
Specjalista
Sztuka Dawna
m.szarek@desa.pl
22 163 66 53, 787 094 345

PAULINA BROL
Specjalista
Sztuka Młoda i Najnowsza
p.brol@desa.pl
539 388 299

WIKTOR KOMOROWSKI
Specjalista
Sztuka Współczesna,
Grafika Artystyczna
w.komorowski@desa.pl
788 260 055

KAROLINA JANKOWSKA
Specjalista
Sztuka Współczesna
k.jankowska@desa.pl
539 222 774

KATARZYNA SZCZĘSNA
Specjalista
Sztuka Współczesna
k.szczesna@desa.pl
538 522 885

NICOLE LEWANDOWSKA
Specjalista
Sztuka Współczesna
n.lewandowska@desa.pl
788 244 975

MARTYNA KOLANOWSKA
Specjalista
Sztuka Dawna
m.kolanowska@desa.pl
880 918 882

DAWID KULKIEWICZ
Specjalista
Fine Wine
d.kulkiwicz@desa.pl
532 792 536

WERONIKA ROŚ
Specjalista
Design i Rzemiosło Artystyczne
w.ros@desa.pl
608 566 282

MARTA PRZASNEK
Specjalista
Sztuka Współczesna
m.przasnek@desa.pl
539 196 531

PAULINA JANISZEWSKA
Specjalista
Sztuka Współczesna
p.janiszevska@desa.pl
734 639 911

DOROTA KOZAK
Specjalista
Projekty Charytatywne
d.kozak@desa.pl
788 244 922

JAGIENKA PARTEKA
Specjalista
Sztuka Młoda Najnowsza
j.parteka@desa.pl
502 994 177

1891	•	22 stycznia w Krakowie przy ul. Krakowskiej 52 przychodzi na świat Mojżesz Kisling. Rodzi się w żydowskiej rodzinie jako nieślubny syn krawca i szwaczki.
1907–1911	•	Studia w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych w pracowni Józefa Pankiewicza. Młody adept sztuki zyskuje uznanie profesora. Otrzymuje nagrody za akty oraz w 1911 roku zdobywa brązowy medal za panoramę.
1909	•	Śmierć ojca artysty Wilhelma (Wolfa) Kislinga. Osierocony, młody chłopak musi szybko wejść w dorosłość – co nie pozostaje bez wpływu na jego osobowość i twórczość.
1910–1911	•	Wyjazdy plenerowe wraz z profesorem Wojciechem Weissem do Tyńca i Poronina. Obrazy z tego okresu są najwcześniejszymi znanymi do dziś obrazami Kislinga. Uwidacznia się w nich śmiałość kompozycyjna i dążenie artysty do syntetyzacji i barwnej ekspresji.
1911	•	Po ukończeniu studiów artysta wyjeżdża na stałe do Paryża wraz ze swoim przyjacielem Szymonem Mondszejnem. Zamieszkuje w 6. dzielnicy Paryża, nieopodal Szkoły Sztuk Pięknych. Szybko staje się częścią ówczesnej paryskiej awangardy i zyskuje wielu nowych przyjaciół. Jego protektorem staje się Adolf Basler.
1912	•	Wyjazd Kislinga do Bretanii na artystyczny plener. Po raz pierwszy spotyka tam André Salmona, francuskiego poetę i krytyka sztuki. Po powrocie do Paryża, w tym samym roku, przenosi się na Montparnasse i debiutuje na Salonie Jesiennym.
1914–1915	•	Wybuch I Wojna Światowa, Kisling wstępuje do Legii Cudzoziemskiej. Zostaje skierowany na front. Zwolniony ze służby ze względu na ciężkie obrażenia.
1916	•	Wyjazd do Hiszpanii – malarstwo Kislinga skłania się tutaj ku syntetyzacji, barwie i geometrycznej architekturze. W tym czasie zacieśnia się jego więź z malarzem Amadeo Modiglianím. Kisling bierze udział w dwóch wystawach: „L’Art moderne en France” („Salon d’Antin”) oraz wystawa stowarzyszenia „Lyre et Palette”. Nowym mecenasem artysty staje się Leopold Zborowski.
1917	•	Udział w I wystawie „Ekspresjonistów Polskich” (Formistów) w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie.
1919	•	Pierwsza indywidualna wystawa Kislinga, zorganizowana przez Galerie E. Druet, na której zgromadzono 49 prac artysty pochodzących z różnych kolekcji. W tym czasie poznaje również Alice Ernestine Prin, znaną później jako Kiki de Montparnasse, pozującą mu do portretów i aktów.
1920–1939	•	Popularność Kislinga rośnie. Artysta odnosi sukces artystyczny i finansowy umożliwiający mu dostatnie życie. W 1929 kupuje ziemie i buduje dom w Sanary, na Lazurowym Wybrzeżu. Jego prace prezentowane są na kolejnych wystawach we Francji, Polsce i za granicą. W międzywojennej twórczości artysty dominują akty, „uduchowione” portrety i martwe natury. Kisling kształtuje wówczas charakterystyczny dla swojej twórczości typ portretów o melancholijnym wyrazie twarzy, ogromnych oczach i emaliowo lśniącej fakturze.
1939 – 1941	•	Kisling zostaje zmobilizowany podczas wojny do francuskiej armii. Po zawieszeniu broni w 1940 roku wyjeżdża do La Ciotat, bierze udział w pogrzebie swojego profesora Józefa Pankiewicza. Zagrożony aresztowaniem za antyfaszystowską postawę ucieka do neutralnej Portugalii, a następnie do Stanów Zjednoczonych.
1941 – 1942	•	Dwie wystawy prac Kislinga w Ameryce. Pierwsza z nich odbyła się w Whitney Museum of Art w Nowym Jorku, a wystawa indywidualna w galerii Jamesa Vigeveno w Westwood Hills w Los Angeles.
1945	•	Powrót Kislinga do Francji. Jego powrót do ukochanego Paryża poprzedziła wystawa w Galerie Guénégaud.
1948	•	Ukazuje się pierwsza monografia Kislinga napisana przez Georges’a Charensola.
1953	•	Artysta umiera z powodu niewydolności nerek 29 kwietnia w Sanary. Pochowany zostaje na cmentarzu de la Guicharde.

Mojżesz Kisling

MOJŻESZ KISLING: KALENDARIUM ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI

101

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

Tartana ("La Tartane"), 1919

akwarela/papier, 36 x 27 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'

estymacja:
110 000 - 150 000 PLN
26 000 - 35 000 EUR

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025
Paryż był kobietą, Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA, Zamek Książ, 16 października 2021 - 9 stycznia 2022

LITERATURA:
Artur Winiarski, Paryż był kobietą. Wystawa ze zbiorów Marka Roeflera, Wałbrzych 2021, s. 16
Jean Kisling, Jean Dutourd, Kisling 1891-1953, katalog raisonné, t. 3, Paris 1995, s. 320 (il.), poz. kat. 64

Żagłówki, porty i zatoki z łódkami to jeden z ulubionych motywów w twórczości Mojżesza Kislinga, obecny niemal od początku jego kariery, gdy w trakcie I wojny światowej wyjechał na Lazurowe Wybrzeże, aż do śmierci artysty w Sanary-sur-Mer, małym miasteczku portowym, które wybrał na swój nowy dom w 1929. Ukazywał je na obrazach olejnych, akwarelach oraz rysunkach ołówkiem. Kisling wyjechał po raz pierwszy do Marsylii latem 1918. W tym wielkim portowym mieście szukał klientów na swoje obrazy, gdyż w niewielkim Saint-Tropez nie było na nie kupców, zaś powrót do Paryża ciągle był niebezpieczny, a zresztą stolica po czterech latach wojny była zubożała. Szymonowi Mondzainowi, swojemu przyjacielowi z krakowskiej Akademii, który w tym samym czasie co on wyemigrował do Paryża, żalił się w liście z 14 lipca 1918: „[...] ja nie mam już ani sousa na życie, muszę stąd wyjechać! Ale gdzie! Wszyscy mi odradzają stanowczo wyjechanie do Paryża, bo malarz tam z głodu umrzeć może, nikt o kupowaniu nie myśli! Co robić? Za kilka dni postanowiłem wyjazd do Marsylii, której nie znam, ludzi i kupujących tym bardziej! Liczę strasznie na szczęście moje, może się uda! Renée zostawiam tutaj na kredyt, ale nie wiem czy hotelarz się zgodzi! Ciężkie obecnie życie malarza!” (cyt. za: Artur Winiarski, Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Warszawa 2024, s. 124).

Marsylia, jako drugie najbardziej zaludnione miasto po Paryżu we Francji i jeden z ważniejszych portów Europy, słusznie wydawała się odpowiednim miejscem do poszerzania kontaktów z kolekcjonerami i marszandami. Kisling spotkał jednak konkurencję, gdyż nie był jedynym malarzem, który tam postanowił sprzedawać swoje prace. Na miejscu spotkał m.in. swoich znajomych z Montparnasse'u, Amedeo Modiglianiego z marszandem Leopoldem Zborowskim. Przy ich pomocy udało mu się sprzedać część prac, jednak nie był to taki sukces finansowy, na jaki liczył. Choć nie zarobił zbyt wiele, Marsylia i jej portowy krajobraz zauroczył krakowskiego malarza na tyle, że później wracał do niej wielokrotnie, aż wreszcie w 1929 zakupił 60 km dalej, w małym portowym miasteczku Sanary-sur-Mer, ziemię pod budowę domu. Oferowana w katalogu akwarela pochodzi z początkowego okresu fascynacji artysty marynistyczną tematyką. Kisling ukazał na niej tartanę, czyli mały statek żaglowy, używany do połowu ryb oraz przewozu towarów na Morzu Śródziemnym, który posiada jeden maszt.

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

Pejzaż prowansalski ("Pejzaż"), około 1917

olej/plótno, 65,5 x 81 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'
sygnowany i opisany na odwrociu: 'M. KISLING | 3. RUE BARA | PARIS (VIe)'
na odwrociu dwa numery inwentarzowe: '20' i '25' oraz nalepka aukcyjna

estymacja:
400 000 - 600 000 PLN
93 000 - 140 000 EUR

POCHODZENIE:
Léo Netter, Paryż (przed 1966)
Christie's, Paryż, marzec 2016
kolekcja prywatna

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 143, poz. kat.46

„Oszczędzając sobie żałosnego końca, jaki stał się udziałem wielu realistów, Kisling od początku obsadził materię w nowej roli, ujarzmił ją, ożywiając jednocześnie stary mit poetycki. Spróbujmy zatem ukuć na tę podstawę nowe adekwatne określenie, a mianowicie – naturalizm zorganizowany”.

André Salmon, wstęp do katalogu wystawy Kislinga w Galerie E. Druet z 1919 roku, Paryż 1919, s.2

PROWANSJA MOJŻESZA KISLINGA

Na przełomie 1912 i 1913 roku Mojżesz Kisling przebywał w Céret, we wschodnich Pirenejach, gdzie zasymilował zasady kubistycznej estetyki dzięki kontaktom z Pabłem Picasssem, Georgesem Braque, Juanem Grisem i Maxem Jacobem. Pod wpływem kontaktów z kubistami malował południowo-francuskie pejzaże o geometryzującej stylistyce. W krajobrazach artysty pochodzących z tego czasu uwidacznia się głęboka fascynacja sztuką Cézanne'a. Kisling syntetyzował i geometryzował bryły, spiętrzał plany kompozycyjne, wprowadzał podwyższony punkt widzenia, zacieśniał przestrzeń obrazową. Jednak w przeciwieństwie do kubistów nie poszukiwał raczej nowego sposobu budowy obrazu, lecz nowej formuły dekoracyjności, w której zsintetyzowane bryły architektoniczne współgrają z organicznymi formami natury.

Na południe Francji wyjechał ponownie razem z żoną Renée i jej siostrą Marguerite w 1917 roku. Decyzja ta była podyktowana z jednej strony koniecznością podreparowania zdrowia artysty, który od powrotu z frontu w 1915 zmagał się z gruźlicą płuc, z drugiej z niebezpieczną sytuacją w Paryżu, gdzie naziści ostrzeliwali ludność cywilną. Zatrzymali się w Saint-Tropez, które było wówczas jeszcze zaciszną miejscowością. Jej spokojna aura i różnicowany krajobraz przyciągały malarzy od końca XIX wieku. Stamtąd pochodzi seria pointylistycznych płócien Paula Signaca ukazująca żagłówki w porcie, drzewa piniowe, morskie pejzaże o zachodzie słońca. Tam podążał śladami Paula Cézanne'a i Augusta Renoira nauczyciel Kislinga z krakowskiej akademii, Józef Pankiewicz. Bliskość natury, ciepła barwa południowego słońca, malownicze, przestrzenne krajobrazy inspirowały do nowych malarskich poszukiwań.

Pejzaże prowansalskie Kislinga z lat 1917-1918 cechowały się paletą czystych, nasyconych kolorów i zyskiwały specyficznej świetlistości. W większości były to kompozycje niezwykle pogodne, technące sielskością. Części z nich artysta nadawał jednak pogłębioną ekspresję ewokowaną przez impastowe, ukośne pociągnięcia pędzla oraz grę ostrych, mocnych i kontrastowo zestawionych barw. Paleta barwna krakowskiego artysty nabrała wówczas zdecydowanego charakteru przybliżając jego twórczość do wcześniejszych dokonań fowistów. Zetknięcie temperamentu malarza z południowym słońcem i naturą zaowocowało osiągnięciem malarskiej dojrzałości. Po próbach naśladowania Cézanne'a i kubistów Kisling obrał wreszcie niezależną ścieżkę, która doprowadziła do wypracowania indywidualnego stylu: „Szybko jednak

zdałem sobie sprawę, że muszę wybrać między malarstwem wyobraźni a ekspresją natury. Ale natura to nie dzbanek na stole; kiedy zrozumiałem, jak dużo trudniej jest uchwycić na płótnie życie, zacząłem szukać własnych środków wyrazu. Zauważyłem że z punktu widzenia obrazu procesy, których użyłem, były mierne. Bo lubię bogatą paletę. Przyciąga mnie jasna, kolorowa strona natury” (cyt. za: Georges Charensol, Moïse Kisling, Paris 1948, s. 10).

Prezentowany w katalogu obraz ukazuje przestrzenny, górzysty krajobraz w pochmurny dzień. Choć ciemne, burzowe chmury przykrywają błękit nieba, to kompozycja emanuje pewną wewnętrzną świetlistością, zwłaszcza w partiach rozległych trawiastych polan i drzewostanu. W pejzażu pobrzmiewa jeszcze echo wpływu Cézanne'a pod postacią zsintezowanych i zgeometryzowanych form masywów górskich. Niesamowita, nasycona kolorystyka, silne kontrasty walorowe nadały kompozycji intensywność porównywalną z dziełami fowistów. Pod względem budowy perspektywy w kompozycji, dzieło zdaje się nawiązywać ponadto do szesnastowiecznych schematów kompozycyjnych, przedstawiając rozległy krajobraz zbudowany kulisowo, o sugestywnie oddanej głębi przestrzennej. Zastosowane przez malarza zabiegi formalne tworzą wyrazistą, przepełnioną napięciem kompozycję, która budzi w widzu uczucie odosobnienia i wyizolowania, o którym pisał Janusz Janowski charakteryzując wczesną twórczość Kislinga: „Większość jednak obrazów namalowanych przez Kislinga do roku 1923 nacechowanych jest z jednej strony dekoracyjnymi wartościami, jakie niosły ze sobą doświadczenia fowizmu w zakresie kontrastu chromatycznego i konstrukcyjnej roli barwy w kreowaniu malarskiej wizji, z drugiej zaś wewnętrznym napięciem, płynącym z zaskakujących zderzeń kształtów, przeciwstawień ostrych form innym, otoczonym wijącym się ekstatycznie konturem, wzmacnianym gwałtownymi akcentami walorowo-chromatycznymi. Cechy te przepełniały obrazy Kislinga jakimś niepokojem, a nawet chorobliwą aurą. Ostrość i dobitność wydobywanych przez niego form czyniły je chłodnymi i nieprzeniknionymi. Uczucia odosobnienia i wyizolowania przepełniają widza w kontakcie ze stworzonymi przez niego wizjami, zawsze odległymi, choć pełnymi powabu i gracji”. (Janusz Janowski, Wczesna twórczość Mojżesza Kislinga, w: Sztuka lat 1905-1923: malarstwo, rzeźba, grafika, krytyka artystyczna. Materiały z konferencji naukowej, Toruń, 21-23 wrzesień 2005, s. 48-55).

Mojżesz Kisling, Pâquerette, Pablo Picasso w Café la Rotonde, 1916, fot. Jean Cocteau

Mojżesz Kisling, „Pejzaż prowansalski”, 1918, kolekcja prywatna

103

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Łódzie przy nabrzeżu", 1917

olej/ płótno, 29,5 x 38 cm
sygnowany p.d.: 'Kisling'
sygnowany i opisany na odwrociu: 'M. KISLING | 3 RUE BARA | PARIS (VIe) [w prostokącie]'
na odwrociu nalepki inwentarzowe i aukcyjne

estymacja:
300 000 - 400 000 PLN
70 000 - 93 000 EUR

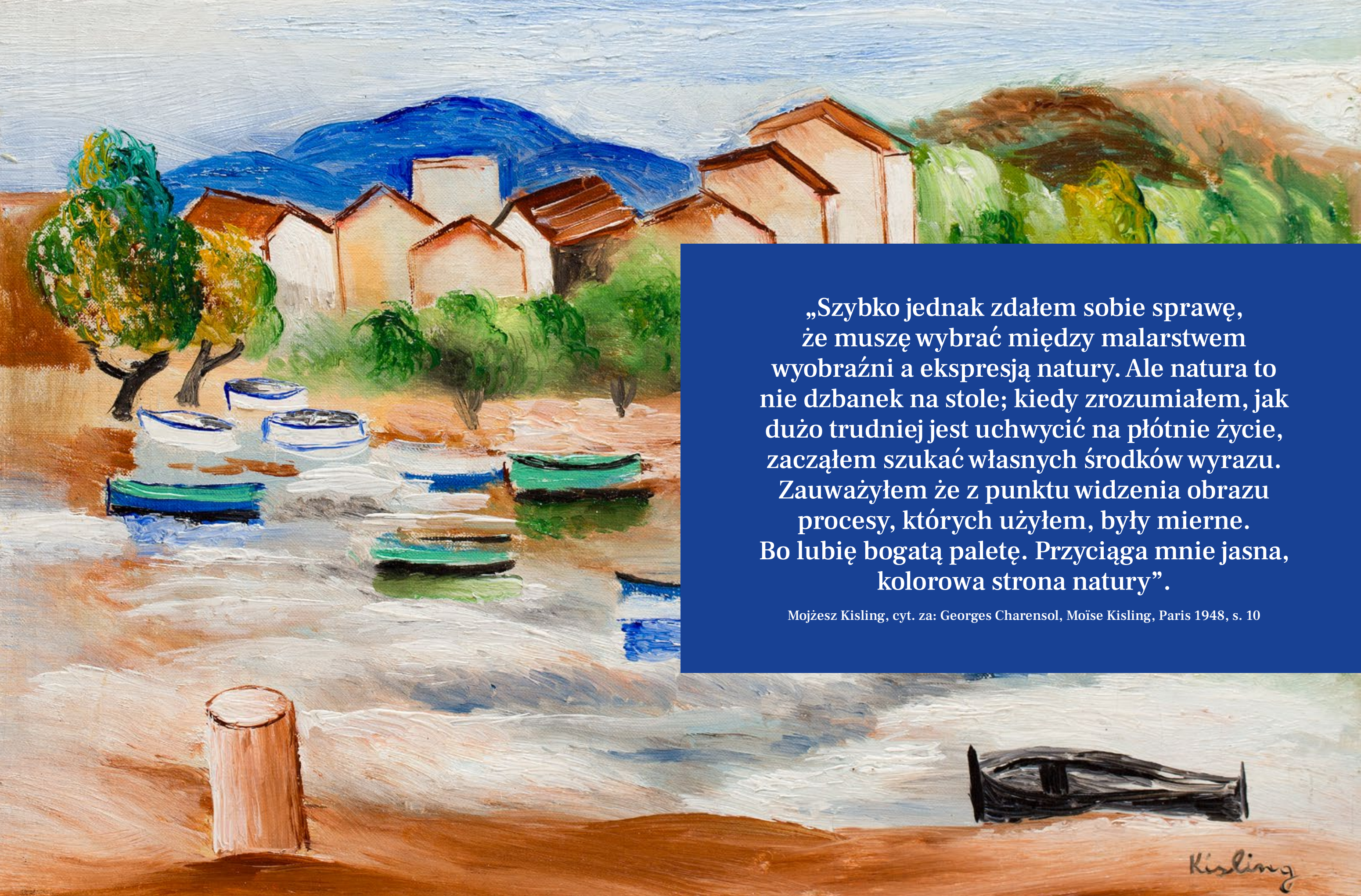
OPINIE:
certyfikat Jeana Kislinga z dn. 26 kwietnia 2007

POCHODZENIE:
Galeria Weyhe, Nowy Jork
Sotheby's, Nowy Jork, maj 2007
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025
Paryż był kobietą, Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA, Zamek Książ, 16 października 2021 - 9 stycznia 2022

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 150, poz. kat.53
Artur Winiarski, Paryż był kobietą. Wystawa ze zbiorów Marka Roeflera, Wałbrzych 2021, s. 17

„Szybko jednak zdałem sobie sprawę, że muszę wybrać między malarstwem wyobraźni a ekspresją natury. Ale natura to nie dzbanek na stole; kiedy zrozumiałem, jak dużo trudniej jest uchwycić na płótnie życie, zacząłem szukać własnych środków wyrazu. Zauważyłem że z punktu widzenia obrazu procesy, których użyłem, były mierne. Bo lubię bogatą paletę. Przyciąga mnie jasna, kolorowa strona natury”.

Mojżesz Kisling, cyt. za: Georges Charensol, Moïse Kisling, Paris 1948, s. 10

Kisling

104 Ω

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Dziewczyna w czerwieni", około 1930

olej/plótno, 73,5 x 50,5 cm
sygnowany p.d: 'Kisling'
na odwrociu dwie papierowe nalepki wystawowe: fragmentarycznie zachowana z Galerie Colette Weil
oraz wyblakła z Musee Rath z numerem '160'
na odwrociu na krośnie żółtą kredką numer inwentarzowy: '10189744/IMP' powtórzony markerem na taśmie na ramie
na odwrociu na ramie nalepka paryskiej firmy R. Léronnelle: 'R. LERONDELLE | Emballages d'Objet d'Art | 76, Rue Blanche, PARIS [w kółku]', nalepka paryskiego ramiarza: ' PAUL RENE | encadreur | 82 bis boulevard du Montparnasse Paris',
papierowa nalepka z numerem '305 oraz numer aukcyjny

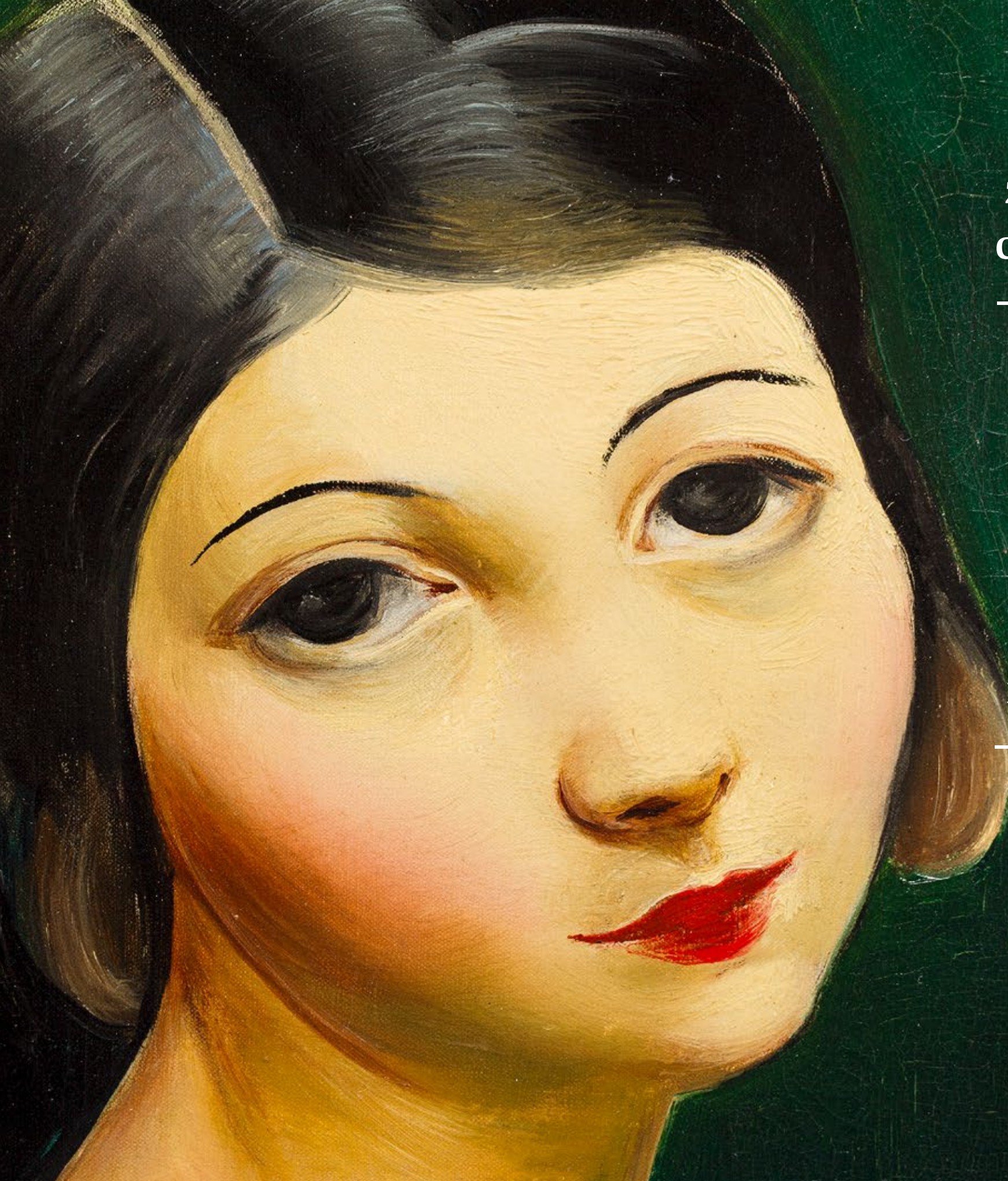
estymacja:
800 000 - 1 200 000 PLN
187 000 - 280 000 EUR

POCHODZENIE:
Galerie Colette Weil, Paryż
Victor Olivet, Genewa (od ok. 1937)
Sotheby's, Londyn, czerwiec 1998
kolekcja Ralpha Batemana, Wielka Brytania
dom aukcyjny Dore & Rees, listopad 2023
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025
Musée Rath, Genewa, 1954

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 240, poz. kat.112

„Za osobistą już wskaże jego
zasługę – albo za charakterystyczną
cechę jego indywidualności twórczej
– poczytywać należy wyjątkowe tylko
i naprawdę rzadkie operowanie
«ładnością», zbyt chętnie i zbyt
łatwo szafowaną przez artystów
o powierzchownie radosnej wiedzy
życia. Nawet portretując typowo
«ładne panie» – co nawiasem
mówiąc zdarza mu się dosyć często
– umie Kisling wznieść «szminkową»
zdawkowość ich wdzięku na
poziomie nieprzemijających
walorów malarskich, umie
z konwencjonalnego modelu
wydobyć dzieło sztuki”.

U początków artystycznej drogi Mojżesza Kislinga stał Józef Pankiewicz oraz krakowska Akademia Sztuk Pięknych, do której artysta często odwoływał się z szacunkiem i uznaniem. Jego najwcześniejsze znane obrazy pochodzą z lat 1910-1911, czyli z końcowego okresu studiów. Pankiewicz, będący promotorem śmiałych, francuskich wpływów, dostrzegał wyjątkowy potencjał Kislinga i nie chcąc go ograniczać, zachęcił młodego artystę do wyjazdu za granicę. Dzięki temu już w wieku 18 lat Kisling udał się do Paryża, a po ukończeniu studiów w 1911 osiedlił się tam na stałe.

Kisling szybko odnalazł się w środowisku artystycznym Montparnasse'u. Jego otwartość i towarzyski charakter sprawiły, że łatwo nawiązywał znajomości. Najpierw był podopiecznym krytyka sztuki Adolfa Baslera, a następnie poety oraz marszanda Leopolda Zborowskiego. Współdzielił pracownię z przyjacielem Amedeo Modiglianin. Łączyły ich nie tylko relacje towarzyskie. Oboje w swojej sztuce dążyli do uzyskania harmonijnej, zredukowanej formy, wciąż eksperymentując z formułami malarstwa w równej mierze dekoracyjnego, co nowocześnie zredukowanego, wręcz surowego.

W 1914 w twórczości Kislinga znalazł się typ portretu smutnych, mizerabilistycznych postaci. Pojawiła się nowa realistyczna forma, przejawiająca się w syntetyczności konturów, precyzji w przedstawieniu szczegółów, plastyczności w ujęciu postaci i przedmiotów. W 1915 z kubistycznej koncepcji wyłamały się tendencje klasycyzujące. W następnych portretach Kisling podnosił kolorystyczną temperaturę, nasilał kontrasty płasko kładzionych barw, spośród których wybijały się czerwienie, żółcienie, błękit, zieleń i biel. Twórczość Kislinga miała silny wymiar psychologiczny. Modelki przedstawiał w sposób stylizowany: z migdałowatymi oczami, wyraźnie zarysowanymi brwiami i ustami, o twarzach przypominających maski. Jego kobiety emanowały chłodną zmysłowością – nie flirtowały z widzem, nie uśmiechały się. Były tajemnicze, zdystansowane, czasem wręcz melancholijne. Do tej grupy należy prezentowany w katalogu aukcyjnym portret „Dziewczyny w czerwieni” z 1930.

Enigmatyczny wizerunek ciemnowłosej kobiety implikuje w sobie absolutnie wszystkie najważniejsze dla twórczości portretowej Kislinga aspekty. Przedstawia bardzo wysmakowany i hipnotyzujący portret młodej brunetki o czerwonych ustach w typowej dla Kislinga manierze: wielkich migdałowatych oczach i emaliowo lśniącem kolorycie. Jej wizerunek, ukazany w klasycznym ujęciu trzy czwarte, nawiązuje formalnie do renesansowego portretu, ale jednocześnie nosi znamiona stylu typowego dla Kislinga – syntetycznego, wyciszonego, o ograniczonym światłocieniu. Twarz kobiety spogląda obojętnie poza przestrzeń obrazu. Niezwykła jest w niej emocjonalna powściągliwość – skromna elegancja, subtelność gestu i eteryczność postaci.

W latach 20. Kisling zyskał dużą popularność jako portrecista kobiet. Jedną z najbardziej znanych modelek, która stała się rozpoznawalna dzięki pozowaniu słynnym malarzom, była Alice Ernestine Prin – Kiki de Montparnasse. Była twarzą Paryża lat 20. W 1929 została nazwana „królową Montparnasse'u”. Kolejne modelki pragnęły pójść w jej ślady i same zgłaszały się do pracowni artystów. Kisling portretował m.in. Susy Solidor, która zyskała miano „najczęściej malowanej kobiety na świecie” oraz polską aktorkę Marię Jeleniewicz, która zapisala się w historii jako Maria Lani. Niezwykłą popularność jako główny portrecista Montparnasse'u Kisling zdobył, gdy w 1933 został odznaczony Legią Honorową. Od tego momentu coraz częściej pojawiały się w jego obrazach gwiazdy filmowe i sceniczne, takie jak Maurice Chevalier, Joséphine Baker czy Ingrid Rouge, która wspominała, że „pozowanie dla niego było przyjemnością, zawsze dużo mówił, żeby rozluźnić atmosferę”. Kisling uważał, że aktorki, jeśli są fotogeniczne, muszą być także „malownicze” – dlatego stały się doskonałymi modelkami. Był niezwykle zasadniczy, jeśli chodzi o ład i porządek w pracowni, jednak w innych sferach życia nie potrafił wyznaczać jasnych granic. Coraz częściej mówiło się o jego romansach. Artysta nie krył się ze swoją poufalością z portretowanymi kobietami i niejednoznacznie mawiał, że „zawsze zakochuje się w swoich modelkach”. Popularność Kislinga jako portrecisty aktorek oraz jego domniemane romanse doprowadziły do tego, że w prasie pod koniec lat 30. pojawiały się artykuły reklamowe promujące jego malarstwo, a także kobiecą urodę, którą wykreował w portretach. Reklamowano również artykuły kosmetyczne, które miały umożliwić uzyskanie podobnej charakterystyki – by wyglądać tak, jak na obrazie Kislinga.

Kisling był indywidualistą. Nie ulegał modom, pozostał obojętny wobec kubizmu i awangardy. Operował czystym, nasyconym kolorem o emaliowym połysku, a zarazem uproszczoną formą, bliską klasycyzmowi. Inspirował się malarstwem włoskiego quattrocenta, szczególnie jego „prymitywną” surowością i monumentalnym spokojem. W jego portretach odnajdujemy cechy mizerabilistyczne: oszczędność środków wyrazu, powaga.

Prezentowana w katalogu „Dziewczyna w czerwieni” staje się w tym kontekście nie tylko jedną z wielu modelek, ale niemal symbolicznym uosobieniem Kislingowskiej estetyki – łączącej klasyczne piękno z chłodną tajemnicą. W jego figurach ujawnia się pełen wachlarz emocji – namietność, żądza, miłość, pasja i tragizm ludzkiej egzystencji.

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

Akt siedzący blondynki ("Nu blond"), 1927

olej/plótno, 65,4 x 54,6 cm
sygnowany p.d.: 'Kisling'

estymacja:
800 000 - 1 200 000 PLN
187 000 - 280 000 EUR

POCHODZENIE:
kolekcja Pani Evans, Nowy Jork
Christie's, Nowy Jork, listopad 1990
kolekcja prywatna, Stany Zjednoczone
zakup w Galerii Golden Age Antiques, Nowy Jork, 2021
kolekcja prywatna, Polska

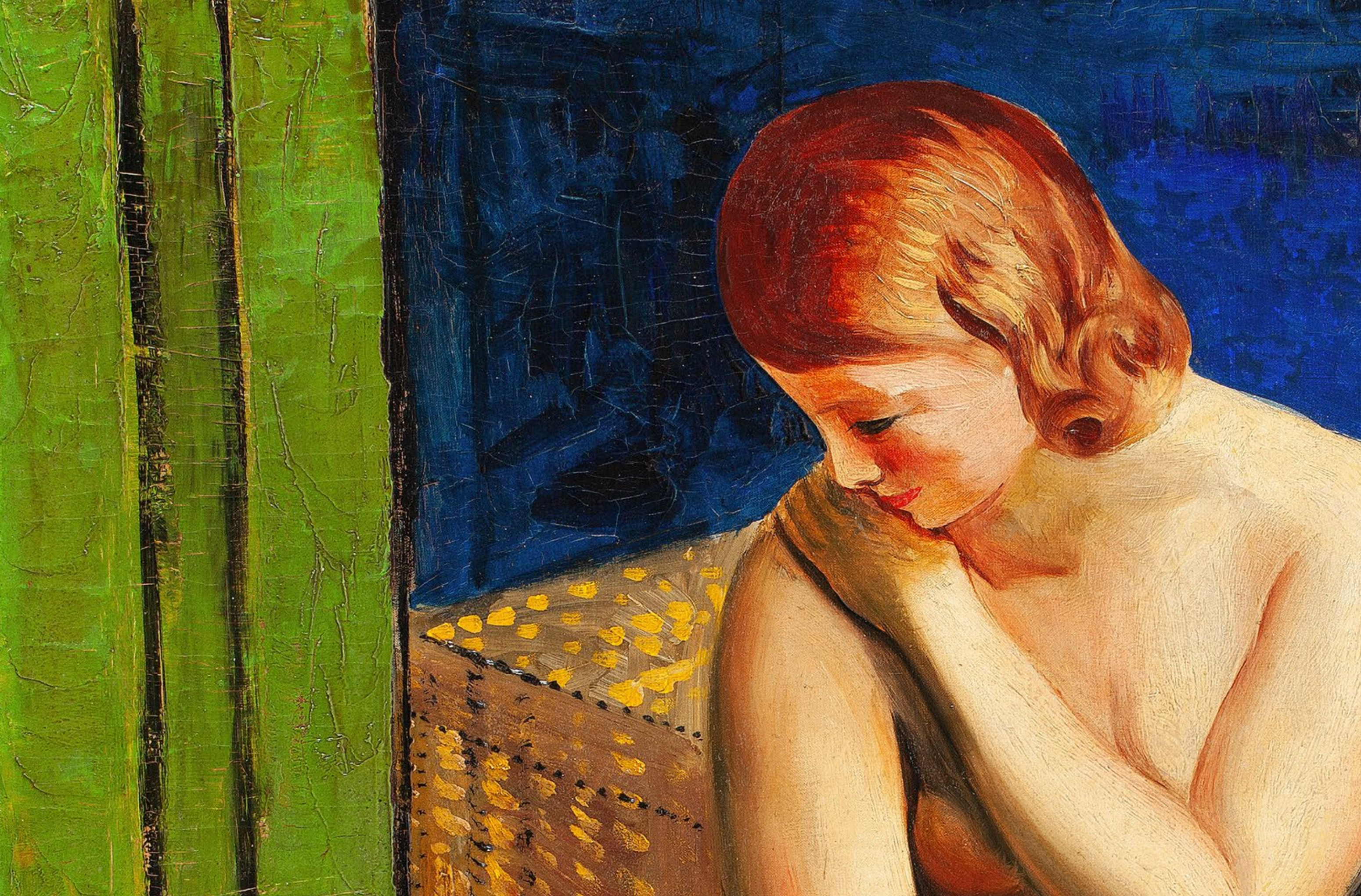
WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 214, poz. kat.98
Joseph Kessel, Kisling 1891-1953, katalog raisonné, red. Jean Kisling, t. 1, Paris 1971, nr kat. 42, s. 330 (il.)

„[Kisling] Lubi przy pomocy pewnej, lecz miękkiej linii zarysować krągłości piersi, grzbietu wzgórze, zatoki wyżłobionej przez nieustanny pocałunek fal. Głównym symbolem ożywionej przyrody jest dla niego linia krzywa. Kisling, jak każdy prawdziwy artysta, stara się odtworzyć życie, biorąc za przewodnika prawdę i swą stale pobudzoną wrażliwość. Strumienie światła zalewają jego obrazy, rozkosznie plastyczne, przedstawione przy pomocy giętkiego rysunku i wyróżniające się barwami utrzymanymi w gamie od pasteli do odcieni nasyconych. Cała twórczość tego doskonałego malarza przesycona jest radością życia i tworzenia”.

Edward Woroniecki, Les expositions polonaises à Paris, M. Kisling chez Guillaume [...], „La Pologne politique, économique, littéraire et artistique”, 1924, półrocze I, s. 277-8

AKTY KISLINGA

NIESKAZITELNE PIĘKNO

Po sukcesie pierwszej indywidualnej wystawy Mojżesza Kislinga zorganizowanej w Galerie E. Druet na przełomie października i listopada 1919 kariera krakowianina nabierała rozpędu. Był doceniany nie tylko przez francuskich krytyków, ale również zagranicą, jak choćby w Niemczech, gdzie został wyróżniony jako jeden z nielicznych artystów zagranicznych, któremu poświęcono monografię w serii Junge Kunst (Młoda sztuka). Już nie musiał zabiegać o klientów, a wręcz odwrotnie to marszandzi i kolekcjonerzy konkurowali o zakup jego prac do tego stopnia, że na wystawy nie miał właściwie co przekazywać ze swojej pracowni, ponieważ każdy skończony obraz szybko zaważał w domu kolekcjonera. Sukces zawodowy szedł w parze ze spełnieniem w życiu prywatnym. W 1922 razem z poślubioną pięć lat wcześniej Renée do-czekali się pierwszego syna, Jeana, zaś rok później drugiego, któremu nadali imię Guy.

W latach 20. wyklarował się dojrzały styl Kislinga, który bazował na operowaniu giętką i precyzyjną linią, czystym, nasyconym kolorem o emaliowym lśnieniu. Nie ważne czy podejmował temat pejzażu, portretu, aktu czy martwej natury uważał, że w każdym przypadku najważniejszym kryterium malarstwa jest warsztat artysty i jakość wykonania obrazu. Dlatego jego obrazy zawsze sprawiają wrażenie wymuskanych. Ów styl przypadł w gusta kolekcjonerów i krytyków sztuki, którzy chętnie nabywali jego obrazy lub pisali o nich pochlebne opinie. Po drugiej indywidualnej wystawie w marcu 1924 w Galerii Paula Guillaume'a rozbrzmiały na nowo słowa uznania krytyków we francuskiej prasie. Edward Woroniecki komentował twórczość Kislinga w następujący sposób: „Kisling uwielbia naturę. Kocha zarówno piękno ludzkiego ciała, zadrzewione wzgórze, jak i morze o leniwym falach, które pragnie «ożywić», w pejzażu, portrecie, martwej naturze. Malowane są z rozmachem i pozbawione przypadkowości - [materiał] żyje w jego obrazach własnym życiem, wspierana przez niewidoczny, lecz mocny szkielet kompozycji. [...] Lubi przy pomocy pewnej, lecz miękkiej linii

zarysować krągłości piersi, grzbietu wzgórze, zatoki wyżłobionej przez nieustanny pocałunek fal. Głównym symbolem ożywionej przyrody jest dla niego linia krzywa. Kisling, jak każdy prawdziwy artysta, stara się odtworzyć życie, biorąc za przewodnika prawdę i swą stale pobudzoną wrażliwość. Strumienie światła zalewają jego obrazy, rozkosznie plastyczne, przedstawione przy pomocy giętkiego rysunku i wyróżniające się barwami utrzymanymi w gamie od pasteli do odcieni nasyconych. Cała twórczość tego doskonałego malarza przesycona jest radością życia i tworzenia” (Edward Woroniecki, Les expositions polonaises à Paris, M. Kisling chez Guillaume [...], „La Pologne politique, économique, littéraire et artistique”, 1924, półrocznik I, s. 277-8).

Prezentowany w katalogu „Akt siedzący blondynki”, który powstał trzy lata po napisaniu powyższej recenzji Edwarda Woronieckiego, doskonale reprezentuje szczytowy okres twórczości Kislinga oraz jego podejście do malowania aktów kobiecych. Artysta zakochany w pięknie kobiecego ciała podkreśla jego krągłości giętką, miękką linią. Układ ciała modelki - siedzącej na udach, na czerwonej tkaninie ułożonej na podłodze ze stopami, głową i lewą ręką położoną na przeciwnym ramieniu skierowanymi w lewą stronę oraz korpusem i prawą ręką okrywającą łono zwróconymi w przeciwną stronę - powtarza rytmicznie liczne linie krzywe, tworząc hipnotyzującą i harmonijną kompozycję. Artysta nie wystawia kobiety na lubieżne spojrzenia widzów, lecz maluje ją „zakrytą” skomplikowanym układem rąk. Nieskazitelne ciało modelki o emaliowym połysku cechuje się zimną zmysłowością pozbawioną wulgarne erotyzmu i pożądliwości. Jasne ciało kobiety o delikatnym modelunku światłocieniowym zostało skontrastowane z płaskim, granatowym tłem i uproszczonymi w rysunku, o płaskiej plamie barwnej elementami pokoju z drugiego planu: jasnozielonym parawanem i żółtawą skrzynią. Odważne zestawienia czystych kolorów w dalszym planie nadają kompozycji dynamizmu.

106 Ω

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Młody Bretończyk" ("Le jeune Breton"), 1931

olej/plótno, 74 x 55 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'
na odwrociu na krośnie nalepka wystawowe z Palais de la Méditerranée w Nicei oraz nalepki transporotowe z Japonii i Paryża

estymacja:
500 000 - 800 000 PLN
117 000 - 187 000 EUR

POCHODZENIE:
kolekcja Oscara Ghezy, Genewa (do 1971)
kolekcja Petit Palais (do 2008)
aukcja w King David Hotel, Jerozolima, czerwiec 2010
kolekcja prywatna

WYSTAWIANY:
Kisling, Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025
Kisling, Musée de Lodève, 14 czerwca – 2 listopada 2008
Kisling i jego przyjaciele. Wystawa obrazów i rzeźb z kolekcji Musée du Petit Palais w Genewie, Muzeum Narodowe w Warszawie, 1 marca - 28 kwietnia 1996 - Muzeum Narodowe w Krakowie, 17 maja - 30 czerwca 1996
Kisling, Paseo de la Castellana, Madryt, październik - listopad 1988
Rétrospective Kisling, Grand Palais, Genewa, listopad 1984
Rétrospective Kisling, Grande Galerie Odakyu, Tokio, 18 maja – 6 czerwca 1984 (później pokazywany w Miyazaki, Osaka, i Kobe)
Kisling et son temps, Palais de la Méditerranée, Nicea, marzec-kwiecień 1973
Kisling, Petit Palais, Genewa, 15 czerwca – 29 października 1972

LITERATURA:
Kisling, Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 236, poz. kat.108
Maïthé Vallès-Bled, Kisling, katalog wystawy, Paryż 2008, poz. kat. 42, s. 133 i 222 (il.)
Barbara Brus-Malinowska, Jerzy Malinowski, Kisling i jego przyjaciele, katalog wystawy, Warszawa 1996, poz. kat. 27, s. 53 (il.)
Kisling et son temps, katalog wystawy, red. Georges Peillex, Palais de la Méditerranée w Nicei, Nice 1973, nr kat. 7 (il.)
Joseph Kessel, Jean Kisling, Kisling 1891-1953, katalog raisonné, t. 1, Turyn 1971, poz. kat. 15, s. 70 (il.)

Kisling wyjechał do Francji wzorem swojego profesora w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych - Józefa Pankiewicza, który miał powiedzieć młodemu artyście: „Nie ma niczego poza Paryżem. Wszystko - idee, ludzie, wizje malarstwa dla nadciągającego wieku - wszystko można znaleźć tylko w Paryżu”. Zamieszkawszy w 1911 w stolicy sztuki, Kisling szybko zyskał status jednego z głównych twórców kręgu Szkoły Paryskiej. Malarz był istotną postacią tamtejszych sfer towarzyskich, rozpiętych między pracowniami i kawiarniami artystycznymi, co zjednało mu przydomek „księcia Montparnasse’u”. Emblematycznym wyróżnikiem sztuki Kislinga stały się przepełnione gracją i elegancją portrety nagich kobiet. Pierwsze akty w jego twórczości pojawiają się około 1914. Już po I wojnie światowej wyklarował się w jego dziele typ dekoracyjnego aktu opartego o precyzję stylizowanego rysunku, konkretną formę i czystą, nasyconą barwę. Przestrzenna pracownia Kislinga przy rue Joseph-Bara była dlań miejscem sesji malarskich.

Oprócz przepełnionych gracją aktów Kisling malował świetne portrety. Poza wizerunkami śmietanki towarzyskiej Montparnasse’u, w twórczości artysty pojawiają się portrety młodych modeli, którzy przekraczają istotny egzystencjalny moment w życiu człowieka: z dzieci przeistaczają się w „młodych dorosłych”. Również na początku XX wieku zaczęto na nowo definiować i przyglądać się pierwszym dekadom życia człowieka. Modernistyczna literatura i malarstwo dokonały rewizji przekonań budujących uniwersalny mit dzieciństwa. Dziecko na początku XX wieku było nacechowane dwuznacznie, bardzo często opozycyjnie wobec mitu dzieciństwa arkadyjskiego, które jest oazą szczęśliwości, pozbawionego życiowych trosk. Literatura i sztuka zaczęła pokazywać, że istnieje dzieciństwo pełne dorosłej troski, egzystencjalnych rozterek, że istnieje dzieciństwo nacechowane melancholią i smutkiem. Europejska kultura końca wieku była zafascynowana problemem dorastania i dojrzewania jako wyjątkowym i kluczowym etapem w życiu człowieka. Odnalazła w tej tematyce lustro dla swoich niepokojów i dylematów związanych z własną tożsamością. Diagnostami owego kryzysu byli Fryderyk Nietzsche, Fiodor Dostojewski oraz Zygmunt Freud w ówczesnych kulturowych centrach Europy: Wiedniu, Dreźnie, Berlinie, Paryżu. Zaciekawienie adolescencją w literaturze, kulturze i sztukach plastycznych końca wieku łączyło się z zasadniczymi pytaniami o tożsamość i tajemnice osobowości, zajmujące filozofię i coraz prężniej rozwijającą się psychologię. Zainteresowanie ciałem i psychiką dojrzewających, charakterystyczne dla twórców debiutujących około 1900 widać w ogromnej liczbie dzieł zarówno artystycznych, jak i naukowych, którym drogę uutorowały oczywiście badania Zygmunta Freuda.

W tym właśnie duchu został ukazany „Młody Bretończyk”. W twórczości portretowej „książę Montparnasse’u” skupiał się na ukazaniu wnętrza modela. Twarz portretowanego stawała się wrotami do poznania istoty człowieka, jego emocji, pragnień i nastrojów. Charakterystyczną cechą dzieł portretowych była stylizacja i uwypuklenie wybranych cech anatomicznych - ust czy charakterystycznych dla Kislinga migdałowato zarysowanych oczu. Mimo że bohaterem prezentowanego portretu jest młody chłopiec, model pogrąża się w melancholii. Nastrój zadumy podkreślają doskonale zestrojone akcenty czerwieni i brązów. Wizerunki dzieci jak żadne inne portrety przybierają na płótnach Kislinga szczególny, mizeryalistyczny charakter. Postacie były umieszczone zazwyczaj na ciemnym tle, w trudnym do zidentyfikowania wnętrzu. Melancholia, wpisana poniekąd w prace artysty nazywane w literaturze „portretami melancholijnymi”, staje się w ich strukturze nad wyraz widoczna.

Omawiany portret pozwala na zaznaczenie jeszcze jednej istotnej kwestii w twórczości Kislinga, a mianowicie zagadnienia etnograficznego. Praca funkcjonująca pod skróconym tytułem „Młody Bretończyk” nawiązuje do grupy dzieł, w których artysta portretował ludowe typy w tradycyjnych strojach czy po prostu reprezentantów poszczególnych regionów i krajów Europy - „Holenderkę”, „Polkę”, „Prowansalkę”, „Rzymiankę” czy, jak w tym konkretnym przypadku, Bretończyka.

Widok z Cancale z rybakami i łodziami, 1896

Bretania – francuska kraina wysunięta najbardziej na zachód kraju, na przełomie XIX i XX wieku została letnim kurortem artystycznym. Najwybitniejszym malarzem propagującym ten rejon był Paul Gauguin wraz z uczniami. Dzięki jego geniuszowi przybywało coraz to liczniejsze grono twórców. Gauguin zdecydował się osiąść w Pont-Aven, gdzie powstały wysokiej klasy dzieła symbolizmu oraz syntetyzmu. Francuski malarz uległ urokowi Bretanii, dzikiej, nieodkrytej ziemi, dalekiej od cywilizacji Paryża.

Urzeczeni mistyczną Bretanią artyści cenili jej mieszkańców za prostotę życia, poszanowanie natury oraz pobożność. Takie wartości były idealnymi motywami, chętnie wykorzystywanymi w ich sztuce. Nowo odkryte miejsce ciekawiło swą odmiennością. Ludzie mówili tu autonomicznym językiem. Cztili swą ziemię oraz lokalnych świętych, kultywowali obrzędy religijne, odpusty oraz odbywali pielgrzymki do różnych regionów Bretanii. Wyróżniał ich zdecydowanie tradycyjny strój ludowy. Miejscowe kobiety wyrabiały ceramikę fajansową. Najsłynniejsza była ta z miejscowości Quimper. Dodatkowo tworzyli grafiki ludowe „image d’Épinal”.

Najbardziej zauważalnym bodźcem do tworzenia, który owładnął umysły artystów, był ocean. Stało się dla nich oczywiste, że to żywyły wody, ziemi oraz powietrza są życiodajne, mają władzę nad człowiekiem. Zafascynowani wielkością i pięknem krajobrazu wybrzeża zaczęli dążyć ku syntetyzacji sztuki.

Pierwsze wyprawy artystyczne do Bretanii odbyły się w XVIII wieku. Dla dawnych twórców szczególnym elementem był pejzaż nadmorski oraz porty rybackie. Czasy romantyzmu spowodowały, iż zdecydowano się powołać na przedstawianie mieszkańców oraz ich życia codziennego. Francuscy malarze podróżnicy byli zaskoczeni, że to właśnie w ich kraju są w stanie odkryć niezbadane tereny z bogatą kulturą. Ich wyobraźnię pobudzała historia Galów i Celtów, których spadkobiercami okazali się Bretończycy.

W XIX wieku wyjazdy na zachód Francji stały się jeszcze popularniejsze, umożliwiły je nowo utworzona linia kolejowa w 1862, która łączyła bezpośrednio Paryż z Quimper. Zaczęły się kreować dwa główne ośrodki artystyczne Douarnenez i Concarneau. Concarneau miało w swym pobliżu małe miasteczko Pont-Aven, którego propagatorem był Gauguin. Malarz bywał tam w latach 1886-94. Ważną datą dla rozślawienia sztuki Bretanii był 1888, gdy ten wybitny postimpresjonista zaprezentował światu dzieła przeziąknięte folklorem bretońskim.

Jedną z polskich malarek, która jako pierwsza dotarła na północno-zachodnie wybrzeże Francji, była Anna Bilińska-Bohdanowiczowa. Artystkę natchnęły wizerunki tamtejszych kobiet, które stały się popularne dla jej oeuvre. Portretowała Bretonki w trakcie codziennych czynności, a czasem też podczas intymnych chwil, na przykład w nostalgicznej kontemplacji nad brzegiem oceanu. Olga Boznańska tworzyła tego typu dzieła nieco później, w japońizującej stylistyce. Władysław Ślewiński to najsłynniejszy polski artysta, którego dorobek artystyczny obejmuje w dużej mierze sztukę inspirowaną Bretanią. Malarz zdecydował się ponadto na kupno willi w Doëlan, do której przybywali inni polscy artyści: Tadeusz Makowski, Stanisław Ignacy Witkiewicz oraz Henryk Hayden. Bretania była miejscem, którego urokowi ulegli również Mela Muter, Józef Pankiewicz, Mojżesz Kisling, Gustaw Gwozdecki oraz Roman Kramsztyk. Ostatnie pokolenie malarzy, które podjęło próby twórcze nad francuskim wybrzeżem, dotarło tam w latach 20. XX wieku. Jedną z nich była Maria Ewa Łunkiewicz-Rogoyska, która tworzyła oryginalne purystyczne malowidła z St. Malo oraz Louis Marcoussis, twórca dzieł postkubistycznych oraz bliskich surrealizmowi.

Dla Polaków Bretania stała się miejscem wyjątkowym, ponieważ to tam po raz pierwszy mogli zobaczyć ocean oraz morze, które w kraju było niemożliwe do poznania. Atlantyk robił ogromne wrażenie na polskiej kolonii, przez co powstały niezliczone serie malarskie.

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Akt na czerwonym prześcieradle", 1929

olej/plótno, 73,2 x 100,1 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'
na krośnię malarskim papierowa nalepka Galerie Charpentier, papierowa nalepka opisana: 'Kisling 55'
fragment papierowej nalepki, stempel wywozowy, dwa stemple Galleria d'Arte Pirra
na odwrociu dwie papierowe nalepki Galleria d'Arte Pirra

estymacja:
1 500 000 - 2 500 000 PLN
350 000 - 584 000 EUR

POCHODZENIE:
Galleria d'Arte Pirra, Turyn
kolekcja Oscara Gheza (1905 - 1998), Musée du Petit Palais, Genewa
sprzedaż prywatna, Galerie Charpentier, Paryż
kolekcja prywatna, Japonia
Sotheby's, Nowy Jork, listopad 2014
kolekcja prywatna
DESA Unicum, maj 2018
kolekcja prywatna, Polska
DESA Unicum, grudzień 2019

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025
Rétrospective Moïse Kisling, Musée du Petit Palais, Genewa, czerwiec - październik 1972
Moïse Kisling. Opere Scelte, Galleria d'Arte Pirra, Turyn, kwiecień - maj 1972

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 217, poz. kat.101
Moïse Kisling. Opere Scelte, katalog wystawy, Galleria d'Arte Pirra, Torino 1972, poz. kat. 8 (praca reprodukowana na obwolucie katalogu)
Kisling 1891-1953, katalog raisonné, red. Jean Kisling, t. 1, Paris 1971, poz. kat. 51, s. 332 (il.)

„Jego zaborcza sztuka pcha go coraz dalej,
sztuka ścisła, silna i subtelna jednocześnie,
zmysłowa, więcej – żarliwa i rozkoszna,
jednocześnie jednak uporządkowana,
skupiona i świadoma, gdzie obok plam
koloru, wibrujących i migoczących na wyścigi,
linia zachowuje swoją wagę a rysunek narzuca
swoje panowanie”.

Jan Topass, L'art et les artistes en Pologne, du romantisme à nos jours,
Paris 1928, s. 111

Twórczość Mojżesza Kislinga, wielokrotnie wiązana z takimi zjawiskami jak sztuka Szkoły Paryskiej, klasycyzujących tendencji spod znaku nowej rzeczowości i powrotu do porządku czy nowoczesnego koloryzmu, nosi wyraźny ślad studiów nad dawnymi mistrzami. Wielu artystów-przybyszów decydowało się podjąć naukę w jednej z liberalnych szkół artystycznych Paryża i przy tym samodzielnie pogłębiało umiejętności warsztatowe, przyglądając się malarzom średniowiecza, renesansu i baroku w Luwrze. Prezentowany „Akt leżący na czerwonym prześcieradle” otwiera pole do interpretacji twórczości Kislinga w perspektywie zbiorów paryskiego muzeum. W obrazie artysty echem odbija się „Koncert wiejski” Giorgione’a i Tycjana, nagie postaci kobiece z dzieł Rubensa czy „Wielka odaliska” Ingresa. Dla wielu artystów początku wieku akt, najczęściej żeński, jako ulubiony temat akademickiej sztuki XIX stulecia, stanowił pole do eksperymentów i awangardowego ikonoklazmu. Ekspresjoniści czy kubiści deformowali czy geometryzowali, aby podważyć status quo dawnej twórczości. Wchodzili w dialog z mistrzami, aby na klasycznych rudymencie malarstwa budować nową harmonię opartą na geometrii, czasem dysonansach i drapieżnej ekspresji. Po Wielkiej Wojnie wielu artystów europejskich wracało do wzorcowych form sztuki, opartych na zasadach kompozycji sztuki greckiej czy rzymskiej. Rzecz jasna, nie było mowy o powtarzaniu modelu twórczości sprzed kilku tysięcy lat, lecz o harmonii, którą zapewniały widzowi dawne posągi czy malowidła.

Tego rodzaju poszukiwanie „klasycznej” zasady rozpoczęło się w twórczości Kislinga około 1916 roku. Wtedy śmiało już stąpający po paryskim gruncie malarz dialogował w malarstwie z obrazami swojego przyjaciela Amedeo Modiglianiego. Modigliani uprawiał w tym czasie malarstwo oparte na wyrazistym konturze, solidnej formie i prymitywnej stylizacji, w której rezonowało doświadczenie sztuki archaicznej i pozaeuropejskiej. W 1917 roku miała miejsce skandalizująca, jedyna indywidualna wystawa, której malarz doczekał się za życia. Policja ekspozycję w galerii Berthe Weill zamknęła ze względu na obrazoburczy

charakter aktów Modiglianiego. Pociągłe sylwety kobiecych ciał oraz ich erotyczny charakter daje się wyśledzić w obrazach Kislinga z drugiej i trzeciej dekady XX wieku. Kisling jednak porzucał manierę przynależną włoskiemu artyście i nadawał ciałom modelek skupioną formę artystyczną, precyzyjny, graficzny charakter, nieco nadrealny wyraz poprzez operowanie detalem na często purystycznym tle. W „Akcie leżącym na czerwonym prześcieradle” witalne ciało dziewczyny, ze skrzyżowanymi rękoma i nogami, umieścił na szezlongu przykrytym czerwoną tkaniną. Mebel nie został jednak poprawie wykonstruowany. Rzutowany cień z kolistego mebla przybiera kształt czworokąta. Ściany w tle zostały umieszczone wobec siebie pod nieregularnymi kątami. Przestrzenna konstrukcja pomieszczenia nie jest harmonijna, przez co nabiera zagadkowego charakteru. Głównym punktem odniesienia dla widza staje się więc doskonale kobiece ciało.

Krytyka artystyczna epoki dostrzegała w obrazach Kislinga, obdarzonych „rzeczową” formą, namiętny charakter malarza. Wskazywano, że ideał piękna, który pielęgnuje, ma klasyczny rodowód, lecz malarz nasycił go własnym temperamentem. Do natury podchodził z namaszczeniem, lecz nadawał jej formy plastyczne zgodne z własną wyobraźnią i intuicją. Zygmunt Klingsland z precyzją określał ten fenomen: „(...) najchętniej posługuje się tymi pierwiastkami formy malarskiej, które są istotnymi odpowiednikami plastycznymi składników jego poglądu na świat - tak bardzo uczuciowego. Czy kiedykolwiek postępuje inaczej jak ktoś artysta rozumiejący konieczność i posiadający zdolność poddawania najpiękniejszych bodaj form natury subiektywnym pojęciom o pięknie i, w dalszej konieczności, założeniom swej indywidualnej wyobraźni twórczej? Im zaś wyraźniej sprecyzowane są te przekształcenia rzeczywistości i tym jaskrawiej występuje przewaga pewnych, ściśle określonych, pierwiastków składowych formy plastycznej. Stąd kunsztowna geometryczność kompozycji Michała Anioła lub fascynująca potęga światłocieniowej gry Rembrandta. I stąd cała w ogóle sztuka” (Zygmunt Klingsland, Kisling, „Wiadomości Literackie” 1935, nr 38, s. 8).

108

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

Akt Kiki de Montparnasse ("Kiki nu de dos"), 1925

olej/plótno, 55 x 46 cm
sygnowany p.g. 'Kisling'
opisany na krośnie malarskim: '(...)25 XXIV', '72' (w okręgu), 'Ph. N. e K', 'Ph. N.', '79(-49)'
na poprzeczce krosna: Kiki de Montparnasse' oraz trudno czytelna notatka (w okręgu)
nalepki aukcyjne, nalepka celna oraz wycinek z katalogu ze zdjęciem i opisem obrazu
na ramie nalepki aukcyjne

estymacja:
450 000 - 600 000 PLN
105 000 - 140 000 EUR

POCHODZENIE:
kolekcja Oscara Gheza, Genewa (do 1971)
aukcja Palais des Congrès, Wersal, listopad 1977
kolekcja prywatna, Francja
dom aukcyjny Mes Calmels et Cohen, Paryż, kwiecień 2000
kolekcja prywatna, Francja
dom aukcyjny Mes Calmels et Cohen, Paryż, grudzień 2000
kolekcja prywatna, Ostenda
dom aukcyjny Kunstgalerij De Vuyst, Lokeren, grudzień 2004
kolekcja prywatna, Europa
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling et son temps, Palais de la Méditerranée, Nicea, marzec-kwiecień 19732

LITERATURA:
Kisling et son temps, katalog wystawy, red. Georges Peillex, Palais de la Méditerranée w Nicei, Nicea 1973, nr kat. 30 (il.)
Joseph Kessel, Kisling 1891-1953, catalogue raisonné, red. Jean Kisling, t. 1, Turyn 1971, nr kat. 29, s. 324 (il.)

Mojżesz Kisling zaczął tworzyć akty już w 1914. Po 1918 malował portrety i akty kobiece w dekoracyjnej manierze, opartej na mocnym konturze, stylizowanej linii oraz nasyconych barwach. Akty Kislinga noszą znamiona nowego klasycyzmu. Akt, jako podstawowy element wykształcenia akademickiego, stał się przedmiotem eksperymentów w 1900. Fowiści, kubiści czy ekspresjoniści celowo deformowali ciało ludzkie, kontestując tradycję. Kisling, dzięki przyjaźni z malarzem Amadeo Modiglianem, zaczął stosować wyrazisty kontur, prymitywistyczną, bardzo uproszczoną stylizację postaci nawiązującą do sztuki pozaeuropejskiej. Jego akty odwzorowują również zainteresowanie artysty dawnymi mistrzami, starał się odnaleźć geometryczną harmonię odwołującą się do porządków sztuki greckiej czy rzymskiej. Twórczość Kislinga świetnie wpisuje się w oeuvre przedstawicieli Szkoły Paryskiej, nosi znamiona klasycyzujących tendencji należących do nurtu nowej rzeczowości.

W latach 20. i 30. XX wieku Kisling odszedł od maniery Modiglianego na rzecz precyzyjnego, wręcz graficznego opracowania bryły zaprezentowanej na purystycznym tle. Postacie były przedstawione w sposób wyrazisty i precyzyjny, można zauważyć dbałość o detale. Modelkami Kislinga były kobiety z różnych sfer społecznych, wśród nich warto wymienić Kreolkę o pseudonimie Aicha, Tylię Perlmutter czy Kiki de Montparnasse - Alice Ernestine Prin. Do pozowania wynajmował również kobiety ze społeczności żydowskiej pochodzące z Polski, Francji i Holandii. Z wieloma z nich miał również prywatne stosunki. Jak sam mówił: „Piękna kobieta w akcie napędza mnie radością, pragnieniem miłości, bycia szczęśliwym i uczyniłbym kawałek materiału, tło, na którym pozuje, wyrazem mojej rozkoszy”. Prezentowany obraz „Nu de dos” przedstawia kobietę siedzącą tyłem do widza. Postać wypełnia większą część płótna. Za nią widoczny jest parawan oraz schematycznie namalowane tło. Zupełne ograniczenie rekwizytów na obrazie skupia całą uwagę widza na kobiecym ciele. Kompozycja jest zapewne nawiązaniem do znanego dzieła akademika Jean-Auguste-Dominique’a Ingres’a „Kąpiąca się” z 1808, w duchu nowego klasycyzmu wyznawanego przez Kislinga. Był to obraz bardzo często przetwarzany przez artystów ze środowiska Montparnasse’u. Podobne kompozycje tworzyli Henri Matisse, Pablo Picasso, bezpośrednie kopie obrazu tworzył sam Kisling, na przykład „Akt w turbanie” („Nu au turban”) z 1952. Bardzo ciekawym zabiegiem artystycznym jest anonimizacja modelki, której twarz pozostaje niewidoczna dla widza, a jedynie dopisek na krośnię na odwrocie odsłania nam rąbka tajemnicy, że artystęce pozowała słynna Kiki de Montparnasse.

109

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Portret kobiety", 1935

olej/ płótno, 41 x 33 cm

sygnowany l.g.: 'Kisling'

na krośnie malarskim papierowa nalepka galeryjna, na krośnie oraz na ramie liczne notatki

estymacja:

300 000 - 400 000 PLN

70 000 - 93 000 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja Lucy Kieffer, Paryż

Galerie de la Présidence, Paryż

kolekcja prywatna, Paryż

DESA Unicum, grudzień 2023

kolekcja prywatna, Polska

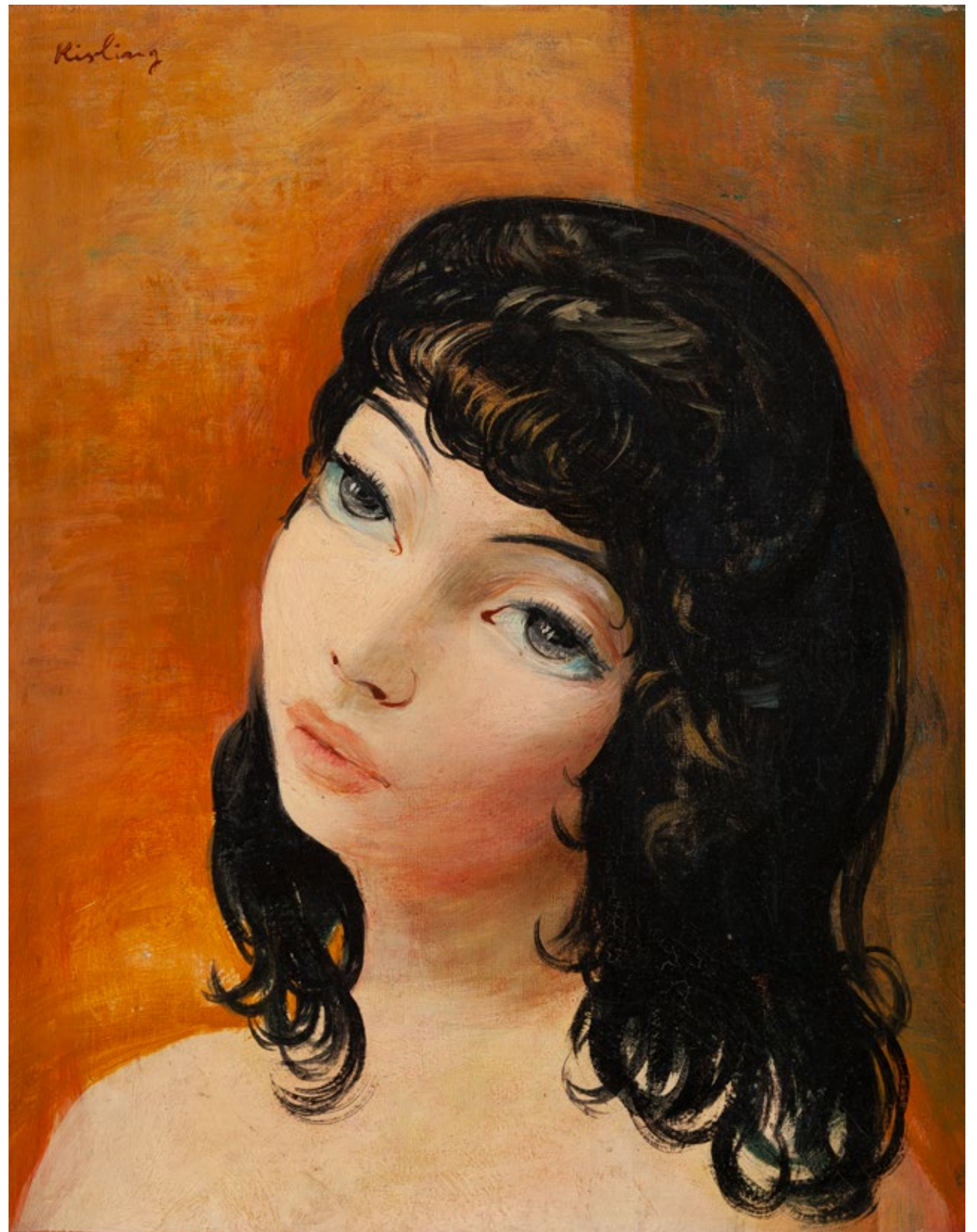
WYSTAWIANY:

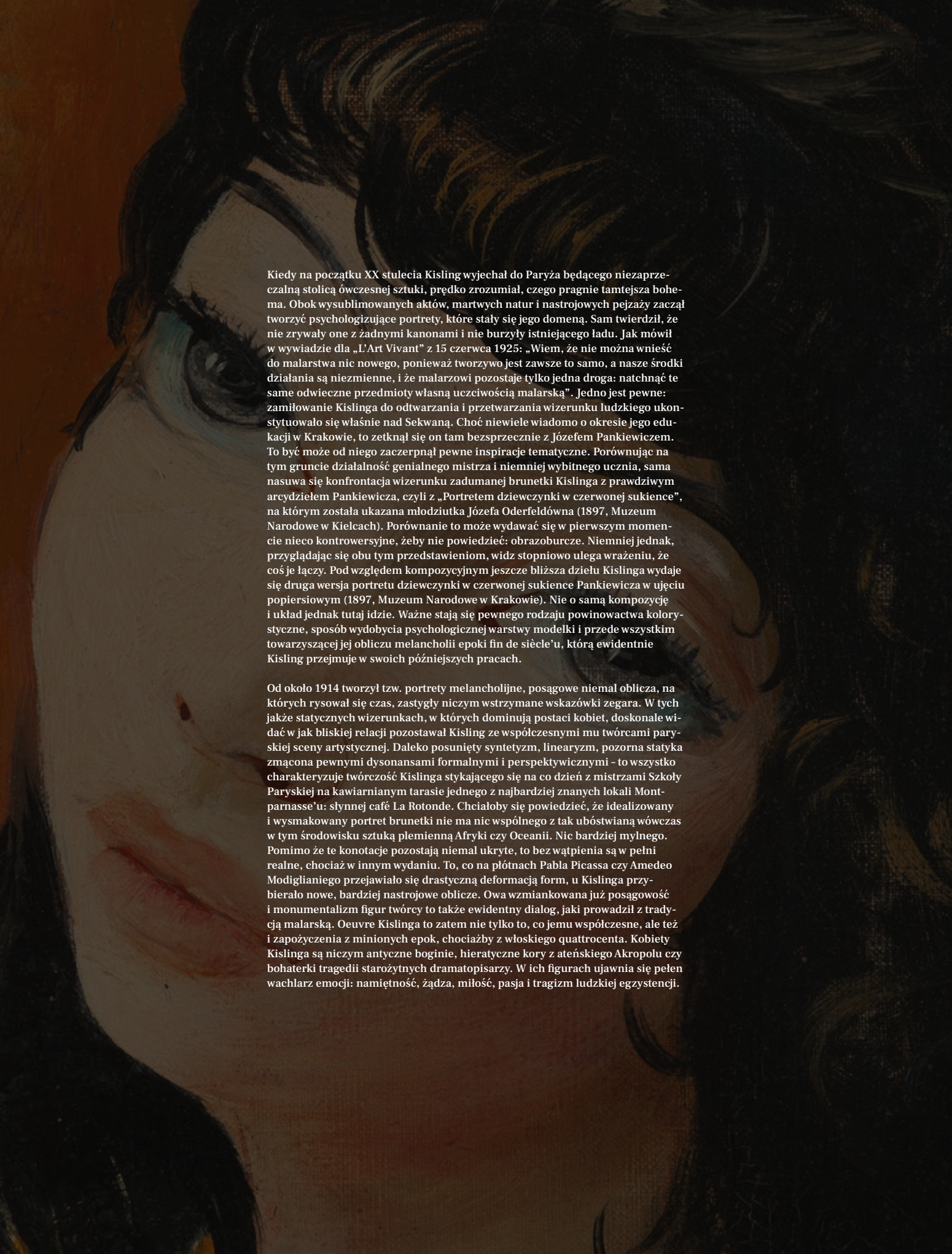
Kisling, Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:

Kisling, Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 255, poz. kat.127

Joseph Kessel, Henri Troyat, Kisling 1891-1953, katalog raisonné, t. 2, Torino 1982, s.137, poz. kat. 42

Kiedy na początku XX stulecia Kisling wyjechał do Paryża będącego niezaprzeczalną stolicą ówczesnej sztuki, prędko zrozumiał, czego pragnie tamtejsza bohe-
ma. Obok wysublimowanych aktów, martwych natur i nastrojowych pejzaży zaczął
tworzyć psychologizujące portrety, które stały się jego domeną. Sam twierdził, że
nie zrywały one z żadnymi kanonami i nie burzyły istniejącego ładu. Jak mówił
w wywiadzie dla „L'Art Vivant” z 15 czerwca 1925: „Wiem, że nie można wnieść
do malarstwa nic nowego, ponieważ tworzywo jest zawsze to samo, a nasze środki
działania są niezmiennie, i że malarzowi pozostaje tylko jedna droga: natchnąć te
same odwieczne przedmioty własną uczciwością malarorską”. Jedno jest pewne:
zamiłowanie Kislinga do odtwarzania i przetwarzania wizerunku ludzkiego ukon-
stytuowało się właśnie nad Sekwaną. Choć niewiele wiadomo o okresie jego edu-
kacji w Krakowie, to zetknął się on tam bezsprzecznie z Józefem Pankiewiczem.
To być może od niego zaczerpnął pewne inspiracje tematyczne. Porównując na
tym gruncie działalność genialnego mistrza i niemniej wybitnego ucznia, sama
nasuwa się konfrontacja wizerunku zadumanej brunetki Kislinga z prawdziwym
arcydziełem Pankiewicza, czyli z „Portretem dziewczynki w czerwonej sukience”,
na którym została ukazana młodzianka Józefa Oderfeldówna (1897, Muzeum
Narodowe w Kielcach). Porównanie to może wydawać się w pierwszym momen-
cie nieco kontrowersyjne, żeby nie powiedzieć: obrazoburcze. Niemniej jednak,
przeglądając się obu tym przedstawieniom, widz stopniowo ulega wrażeniu, że
coś je łączy. Pod względem kompozycyjnym jeszcze bliższa dziełu Kislinga wydaje
się druga wersja portretu dziewczynki w czerwonej sukience Pankiewicza w ujęciu
popiersiowym (1897, Muzeum Narodowe w Krakowie). Nie o samą kompozycję
i układ jednak tutaj idzie. Ważne stają się pewnego rodzaju powinowactwa kolory-
styczne, sposób wydobycia psychologicznej warstwy modelki i przede wszystkim
towarzyszącej jej obliczu melancholii epoki fin de siècle'u, którą ewidentnie
Kisling przejmie w swoich późniejszych pracach.

Od około 1914 tworzył tzw. portrety melancholijne, posągowe niemal oblicza, na
których rysował się czas, zastygły niczym wstrzymane wskazówki zegara. W tych
jakże statycznych wizerunkach, w których dominują postaci kobiet, doskonale wi-
dać w jak bliskiej relacji pozostawał Kisling ze współczesnymi mu twórcami pary-
skiej sceny artystycznej. Daleko posunięty syntetyzm, linearyzm, pozorna statyka
zmącona pewnymi dysonansami formalnymi i perspektywicznymi – to wszystko
charakteryzuje twórczość Kislinga stykającego się na co dzień z mistrzami Szkoły
Paryskiej na kawiarnianym tarasie jednego z najbardziej znanych lokali Mont-
parnasse'u: słynnej café La Rotonde. Chciałoby się powiedzieć, że idealizowany
i wysmakowany portret brunetki nie ma nic wspólnego z tak ubóstwianą wówczas
w tym środowisku sztuką plemienną Afryki czy Oceanii. Nic bardziej mylnego.
Pomimo że te konotacje pozostają niemal ukryte, to bez wątplenia są w pełni
realne, chociaż w innym wydaniu. To, co na płótnach Pabla Picassa czy Amedeo
Modiglianiego przejawiało się drastyczną deformacją form, u Kislinga przy-
bierało nowe, bardziej nastrojowe oblicze. Owa wzmiankowana już posagowość
i monumentalizm figur twórcy to także ewidentny dialog, jaki prowadził z trady-
cją malarorską. Oeuvre Kislinga to zatem nie tylko to, co jemu współczesne, ale też
i zapożyczenia z minionych epok, chociażby z włoskiego quattrocenta. Kobiety
Kislinga są niczym antyczne boginie, hieratyczne kory z ateńskiego Akropolu czy
bohaterki tragedii starożytnych dramatopisarzy. W ich figurach ujawnia się pełen
wachlarz emocji: namiętność, żądza, miłość, pasja i tragizm ludzkiej egzystencji.

110

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Akt siedzący" ("Nu assis"), około 1930

olej/plótno, 41 x 33 cm

sygnowany p.g.: 'Kisling'

na krośnię malarskim owalny stempel paryskiego składu materiałów malarskich C. Guichardaz

opisany trudno czytelnie na odwrociu

estymacja:

300 000 - 400 000 PLN

70 000 - 93 000 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja prywatna, Francja

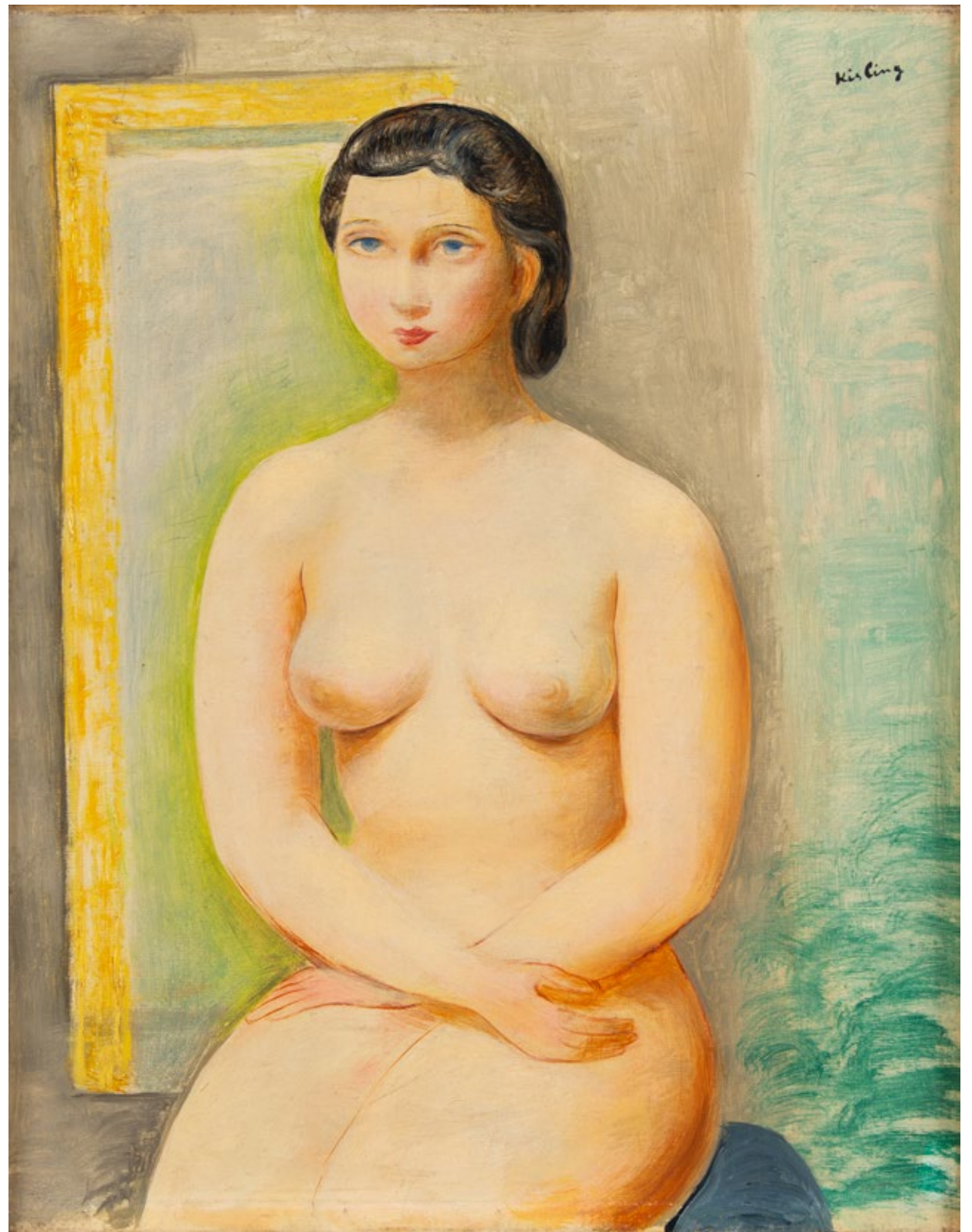
kolekcja prywatna, Polska

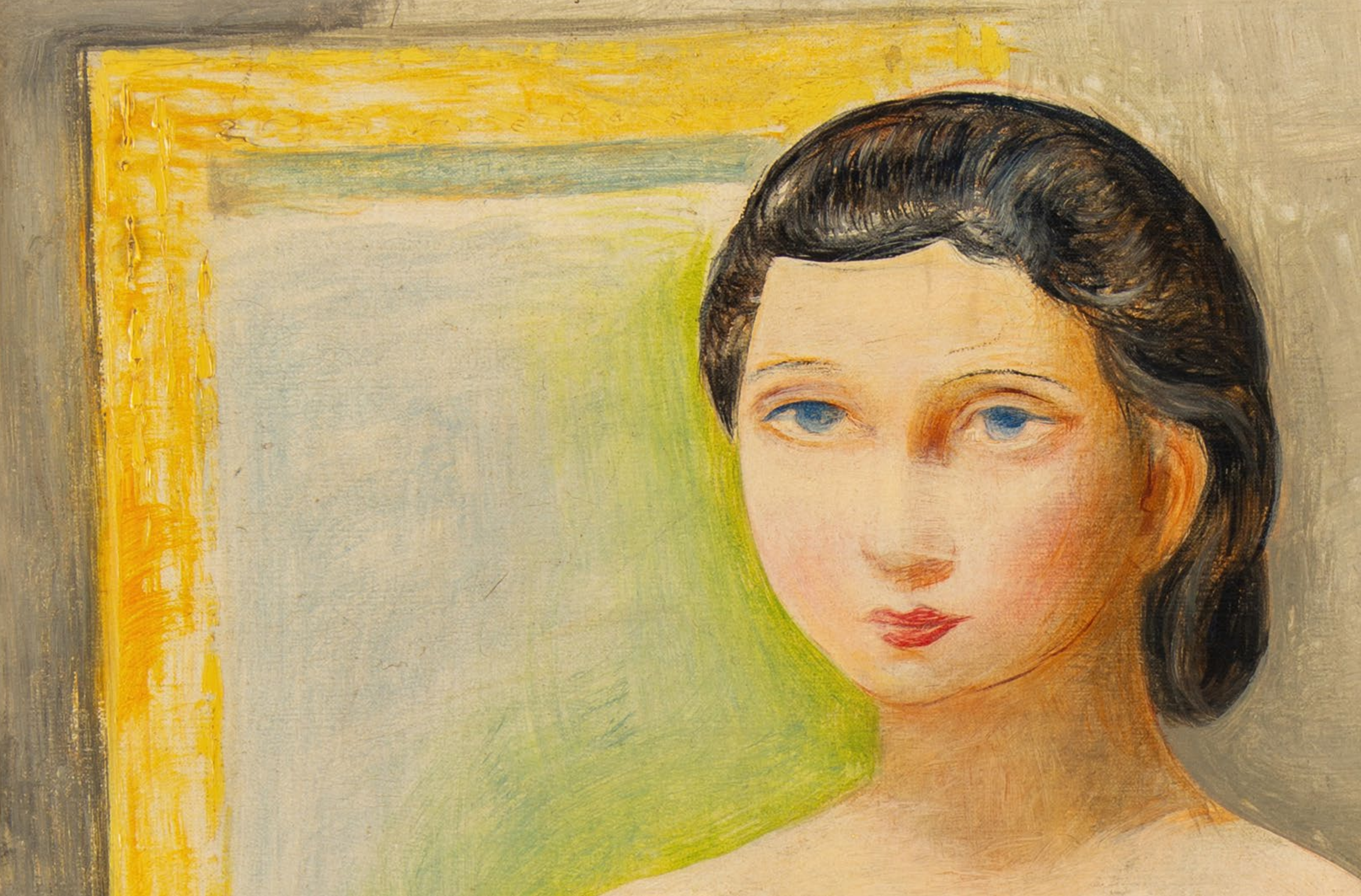
DESA Unicum, grudzień 2021

kolekcja prywatna, Polska

„(...) Tylko artysta, który osiągnął mistrzostwo p. Kislinga, może nadawać aktom i portretom taką siłę wyrazu, posługując się jednocześnie środkami pozornie prostymi. Nie troszczy się on wcale w swych dziełach (...) o dokładność rysunku i koloru. Za pomocą kilku odcieni różu, jasnego mahoniu lub bursztynu, tworzy prawdziwe symfonie, powściągliwe, lecz wykwintne”.

Edward Woroniecki, Polacy w Salonie Tuilleryjskim, „Tygodnik Ilustrowany” 1924, półr. II, s. 603

111

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Rozbitka" ("La naufragée"), 1927

olej/plótno, 46 x 55 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'
opisany na odwrociu: '1927'
na krośnie malarskim papierowa nalepka aukcyjna

estymacja:

350 000 - 500 000 PLN

82 000 - 117 000 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja Patricka Moreau, Paryż
Galateau, Hôtel des Ventes de Limoges, grudzień 2000
kolekcja prywatna, Francja
Christie's, Londyn, marzec 2021
kolekcja prywatna, Polska

„(...) Dla p. M. Kislinga świat cały jest jedną plastyczną materią, złożoną z brył barwnych i światła. Malowanie w tych warunkach staje się źródłem niewyczerpanych rozkoszy. (...) Czasem (...) uderza go gorący ton karnacji, śpiewny rytm biodra nagiego czy piersi kobiecej, głębia wilgotnej źrenicy. Wówczas wznosi się on do syntezy, dając w obrazie zawarte ujęcie kilku tylko tonacji barwnych zasadniczych, kształtu, wyrazu (...)”.

Edward Woroniecki, Polacy w Salonie Tuilleryjskim, „Tygodnik Ilustrowany” 1924, półr. II, s. 603

MOJŻESZ KISLING WOBEC TRADYCJI

Théodore Géricault, Tratwa Meduzy (fragment obrazu), 1891, Luwr

Mojżesz, Akt leżący. Kiki de Montparnasse („Nu allongé sur drap rouge et vert”), 1927, kolekcja prywatna

Artyści pierwszych awangard około 1900 ostatecznie zburzyli idealną wizję ciała ludzkiego, ukształtowaną jeszcze na wzorcach sztuki greckiej okresu klasycznego. Ich działania poprzedziły wystąpienia Édouarda Maneta oraz postimpresjonistów. To jednak fowiści, kubiści czy ekspresjoniści celowo deformowali nagie sylwetki, tworząc z tematu aktu pole artystycznego eksperymentu i obszar mierzenia się z tradycją. Wielu z nich dokonywało malarskiego czy rzeźbiarskiego ikonoklazmu, aby wynaleźć nową harmonię i zbudować nowy kanon obrazowania ciała.

Twórczość Mojżesza Kislinga, która wyrosła na gruncie krakowskiej sztuki po 1900, mimo eksperymentów kubistycznych artysty w drugiej dekadzie XX wieku, zachowała ściśle klasyczny pierwiastek. „Wiem, że nie można wnieść do malarstwa nic nowego, ponieważ tworzywo jest zawsze to samo, a nasze środki działania są niezmiennie, i że malarzowi pozostaje tylko jedna droga: natchnąć te same odwieczne przedmioty własną uczuciowością malarską” – mówił artysta w wywiadzie dla „L'Art Vivant” 15 czerwca 1925. Zamieszkawszy w 1911 w Paryżu Kisling szybko zyskał status jednego z głównych twórców kręgu Szkoły Paryskiej. Malarz był istotną postacią tamtejszych sfer towarzyskich rozciągających się między pracownikami a kawiarniami artystycznymi, co zjednało mu przydomek „księcia Montparnasse'u”.

Już po I wojnie światowej w jego dziełach wyklarował się typ dekoracyjnego aktu opartego na precyzyjnym stylizowanym rysunku i czystej, nasyczonej barwie. Kobięce akty Kislinga noszą znamiona nowego klasycyzmu. Odzwierciedlają zainteresowanie artysty sztuką dawnych mistrzów, nosząc znamiona klasycyzujących tendencji należących do nurtu nowej rzeczywistości. Sylwetki na jego obrazach były przedstawione zawsze w sposób wyrazisty i precyzyjny, zauważalna jest duża dbałość o detale. Edward Woroniecki, literat, historyk sztuki, wielki popularyzator plastyki polskiej we Francji, pisał o aktach twórcy w następujących słowach: „(...) Tylko artysta, który osiągnął mistrzostwo p. Kislinga, może nadawać aktom i portretom taką siłę wyrazu, posługując się jednocześnie środkami pozornie prostymi. Za pomocą kilku odcieni różu, jasnego mahoni lub bursztynu, tworzy

prawdziwe symfonie, powściągliwe, lecz wykwintne” (Edward Woroniecki, Polacy w Salonie Tuilleryjskim, „Tygodnik Ilustrowany” 1924, pólr. II, s. 603). Modelkami Kislinga były kobiety z różnych sfer społecznych, wśród nich warto wymienić Kreolkę o pseudonimie Aicha, Tylię Perlmutter czy Kiki de Montparnasse – Alice Ernestine Prin. Do pozowania wynajmował również kobiety ze społeczności żydowskiej pochodzące z Polski, Francji i Holandii. Z wieloma z nich miał również prywatne stosunki. Jak sam mówił: „Piękna kobieta w akcie napętnia mnie radością, pragnieniem miłości, bycia szczególnie i uczyniłbym kawałek materiału, tło, na którym pozuje, wyrazem mojej rozkoszy”.

Prezentowana w ofercie aukcyjnej kompozycja „Rozbitka” może być odczytywana jako luźne nawiązanie do jednego z najsłynniejszych obrazów XIX wieku – „Tratwy Meduzy” („Le Radeau de La Méduse”) Théodore’a Géricaulta, dla którego powstania inspiracją były tragiczne wydarzenia z 1816 – katastrofa francuskiej fregaty Méduse u wybrzeży Afryki. Géricault przedstawił niezwykle dramatyczny moment, unoszoną przez wzburzone morze tratwę, na której ratują się rozbitkowie. Silne kontrasty światłocieniowe, dynamiczne pozy zastygłych w przerażeniu i rozpacz postaci tworzą scenę pełną ekspresji i dramatyzmu.

Dramatyczny w charakterze temat został przez Kislinga przetworzony w duchu nowego klasycyzmu. W przedstawieniu kobiecych sylwetek do głosu dochodzi prymitywistyczna stylizacja, w której rezonuje doświadczenie sztuki archaicznej i pozaeuropejskiej. Nagie, mocno uproszczone kobiece sylwetki zostały przedstawione na niemal purystycznym, abstrakcyjnym tle. Głównym punktem odniesienia dla widza stają się więc kobiece ciała. Bardzo ciekawym zabiegiem artystycznym jest niemal całkowita anonimizacja modelek, których twarze, podobnie jak ciała, są sprowadzone do plastycznych znaków. Kisling w tej pracy prowadzi dialog z wielką tradycją aktu w malarstwie europejskim. Chociaż artysta w tej pracy nie zrywa z kanonem i tradycją, opracowanie tematu poprzedza niezwykle daleko posunięte uproszczenie kobiecych sylwetek, linearyzm i niebanalna kolorystyka, dzięki czemu ma niezwykle nowoczesny charakter.

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Trofeum myśliwskie" ("Trophée de chasse"), 1928

olej/plótno, 46,5 x 55 cm
sygnowany p.d.: 'Kisling'
na krośnie malarskim papierowa nalepka z liczbą: '7213'

estymacja:
100 000 - 150 000 PLN
23 000 - 35 000 EUR

POCHODZENIE:
aukcja Prim-Arnaune-De Colonges, Tuluza, Francja, marzec 2007
kolekcja prywatna, Polska
DESA Unicum, maj 2020
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling, Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:
Kisling, Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 271, poz. kat.147
Joseph Kessel, Henri Troyat, Kisling 1891-1953, katalog raisonné, t. 2, Torino 1982, s. 334, nr kat. 17 (il.)

Na twórczość Kislinga składają się różnorodne wpływy. Jego artystyczne oeuvre stanowi szereg zmiennych stylistyk, wśród których można zauważyć mimo wszystko rękę wytrawnego eksperymentatora. Analizując powstające na przestrzeni lat martwe natury malarza, z łatwością można odnaleźć inspiracje zarówno sztuką mu współczesną, jak i odległą tradycją, ukonstytuowaną na gruncie malarstwa europejskiego. „Krytycy doszukiwali się w jego dojrzałej twórczości związku z tradycją muzealną, a niekiedy z 'nową rzeczywistością'”. (Paryż i artyści polscy wokół E.-A. Bourdelle'a 1900-1918, katalog wystawy, oprac. Elżbieta Grabska, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 1997, s. 116). Patrząc na „Trofeum łowieckie” Kislinga, bezsprzecznie można je porównać z dziełami głównych barokowych mistrzów holenderskich, takich jak Pieter Aertsen czy Frans Snyders. Rozpłatany i pofragmentowany korpus sarny uderza siłą swojego przekazu. Nagie kości i krew znakomicie wpisują się w mającą na celu wywołać szok estetyczny konwencję turpizmu i niemalże wprost odwołują się do równie

wstrząsającego „Rozpłatanego woła” Rembrandta, będącego w sposób analogiczny centrum kompozycji (dwie wersje: 1643, Kelvingrove Art Gallery and Museum w Glasgow oraz 1655, Luwr w Paryżu).

W kontekście sztuki lat międzywojennych nie dziwią inspiracje czerpane wprost z bogactwa historii sztuki. W tym właśnie okresie zmęczenie galopującą awangardą początku XX wieku skłaniało artystów do zwrotu ku tradycyjnym wartościom sztuki i szeroko pojmowanej idei na nowo rozumianego klasycyzmu. Dlatego też ową martwą naturę bezsprzecznie można wpisać w o wiele szerszy kontekst niż tylko krąg inspiracji sztuką dawnych mistrzów. Jednoznacznie można połączyć malarstwo Kislinga ze wzmiankowaną przez Grabską niemiecką Nową Rzeczowością. Skupienie na przedmiocie, ów turpizm czy wręcz pochwała brzydoty – czegoś, co dla przeciętnego odbiorcy staje się nieestetyczne, niemalże odrażające – dla artysty jest sednem sztuki.

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Trzy kanny" ("Trois cannas"), około 1937

olej/plótno, 41 x 33 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'
opisany na odwrociu: 'Paris 3 cannas'
na odwrociu na krośnie stempel producenta materiałów malarskich C. Guichardaz w Paryżu

estymacja:
200 000 - 300 000 PLN
47 000 - 70 000 EUR

OPINIE:
certyfikat Jeana Kislinga z dn. 26 lutego 1969 r.

POCHODZENIE:
dom aukcyjny Giquello & Associés, Paryż, maj 2023
kolekcja prywatna, Polska

LITERATURA:
Joseph Kessel, Jean Kisling, Kisling (1891-1953), katalog raisonné, t. 1, Paryż 1989, s. 227, poz. kat. 48

Martwe natury bez wątpienia stanowią jeden z czołowych motywów w twórczości Kislinga, który to przewija się w zasadzie przez całą jego karierę. Na jej wczesnym etapie dominują zestawienia owoców i przedmiotów, wielokrotnie deformowane w duchu nurtów awangardowych, szczególnie kubizmu, którego wpływom malarz ulegał w pierwszej i drugiej dekadzie XX stulecia. W późniejszym okresie na czoło wysuwają się wysublimowane i niezwykle drobiazgowe martwe natury kwiatowe. Okazałe bukiety, pojedyncze łodygi z kielichami kwiatów czy rośliny doniczkowe zaczynają wówczas wypełniać kompozycje „księcia Montparnasse’u”. Owo charakterystyczne skupienie na przedmiocie zbliża Kislinga, jak w całym jego dorobku, zarówno do tradycji, jak i do nowoczesności. Artysta staje się zatem spadkobiercą swoich wielkich poprzedników, chociażby Jana Brueghela Starszego, zwanego Aksamitnym – barokowego malarza, mistrza kwiatowych martwych natur, w których to każdy detal jest traktowany z niebywałą precyzją i uwagą. Oczywiście przedstawienia Kislinga ukazują owe szczegóły już w inny sposób – poprzez stylizację i wyolbrzymienie. To z kolei każe patrzeć na niego jako na twórcę w pełni nowoczesnego, czerpiącego inspiracje z otaczających go zjawisk. Jednym z nich jest niemiecka Nowa Rzeczowość (Neue Sachlichkeit), prąd artystyczny, w którym detal i jego emanacja odgrywają kluczową rolę, implikując w swojej strukturze szereg semantycznych odwołań. Trzy monumentalne różowe kanny zostały umieszczone tutaj w błękitnym wazonie umieszczonym na niewielkim stoliku. Rozedrgana, nieco niedbała i geometryzująca powierzchnia tła jest cechą charakterystyczną dla wielu obrazów Kislinga z lat 30.

„Dla p. M. Kislinga świat cały jest jedną plastyczną materią, złożoną z brył barwnych i światła. Malowanie w tych warunkach staje się źródłem niewyczerpanym rozkoszy. Cieszy się on każdym ździebełkiem trawy i kwiatkiem, każdym załamaniem gruntu i każdą chmurką pierzastą, a wszystko to dokładnie, z precyzją oddaje. Czasem znowu uderza go ton gorący karnacji, śpiewny rytm biodra nagiego, czy piersi kobiecej, głębia wilgotnej źrenicy. Wówczas wznosi się on do syntezy, dając w obrazie zwarte ujęcie kilku tylko tonacji barwnych zasadniczych, kształtu, wyrazu”.

Edward Woroniecki, Polacy w Salonie Tuilleryjskim, „Tygodnik Ilustrowany” 1924, półrocze II, s. 603

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Dwaj bracia", około 1943-44

olej/plótno, 45 x 56,2 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'

estymacja:
380 000 - 500 000 PLN
89 000 - 117 000 EUR

POCHODZENIE:
kolekcja Eugenie Marron, Palm Beach, Stany Zjednoczone
Sotheby's, Nowy Jork, luty 2001
kolekcja prywatna, Seattle
Sotheby's, Nowy Jork, maj 2019
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 304, poz. kat.157 (il.)

Portrety podwójne czy nawet grupowe – rodzinne występują w oeuvre Kislinga, niemniej jednak stanowią w nim niezaprzeczalną mniejszość. Znakomitym przykładem takiego ujęcia sylwetki ludzkiej jest „Portret Artura Rubinsteina z rodziną” (1942, Jewish Museum w Nowy Jorku). Obraz malowany na początku lat 40., w okresie, kiedy Kisling przebywał za oceanem, podobnie jak podobizna dwóch braci prezentowana w katalogu sugeruje analogiczne podejście artysty do zagadnienia portretu. Trzeba dodatkowo wspomnieć, że kiedy malarz podejmował już ów motyw obrazów wielofiguralnych, to w przeważającej mierze ukazywał on wówczas sylwetki dziecięce. Trudno twierdzić, aby ten typ kompozycyjny był zarezerwowany tylko i wyłącznie dla nich, ale właściwość ta staje się bez wątpienia widoczna. Oba omawiane obrazy należą ponadto do nowojorskiego okresu w twór-

czości artysty – momentu stosunkowo niedługiego, ale znaczącego pod względem rozwoju stylistycznego. Kisling uciekając z Europy przed wojenną zawieruchą i nieuniknionymi prześladowaniami znalazł schronienie, jak wielu innych artystów, w Stanach Zjednoczonych. Początkowo wynajmował pracownię na Manhattanie, następnie luksusowe studio przy Central Park South Street 222, gdzie, jak niegdyś przy paryskiej Rue Bara, znowu zaczęły powstawać wytrawne portrety. Kisling ponownie stał się rozchwytywanym malarzem wyższych sfer. Wśród licznie powstających wizerunków znowu zaczęły występować także portrety dziecięce. Podobizna „Dwóch braci” datowany na lata około 1943-44 pod względem formalnym prezentuje dodatkowo bardziej syntetyzujący charakter portretu, w którym zanika właściwy dla Kislinga linearyzm i płaszczyznowość.

115

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Portret młodej dziewczyny w różowej sukience" ("Jeune fille au corsage rose"), 1947

olej/plótno, 41 x 27 cm
sygnowany i datowany p.g.: 'Kisling | Paris | 1947'
na odwrociu na krośnię i na ramie numery inwentarzowe

estymacja:
350 000 - 500 000 PLN
82 000 - 117 000 EUR

OPINIE:
certyfikat Marca Ottaviego z dn. 7 listopada 2023

POCHODZENIE:
kolekcja prywatna, Francja

„Kisling jest jednym z rzadkich malarzy, których nie pochłonęły jedynie suche i martwe formułki. I forma jego i koloryt przemawiają wprost do serca. Pejzaże z południowej Francji, z odcinającymi się na ziemistym tle kwitnącymi drzewami, portrety dzieci o wąskich plechach i wpadniętych oczach, o matowej opalonej cerze; ta Prowansalka na koniec, w pasterskim kapeluszu i w ubiorze niebieskim, czerwonym i brązowym, wskazują nam jasno, że Kisling coraz lepiej panuje nad sobą i coraz goręcej dąży do plastycznego udoskonalenia.

Ale Kisling bynajmniej nie jest zwykłym wirtuozem, który powtarza w każdym swym obrazie problemat uprzednio rozwiązany. Dla niego każde nowe dzieło jest wstąpieniem w świat nieznany, który po raz pierwszy odkrywa. Malowanie jasne czy ciemne! To nie ma znaczenia. Rzecz najważniejsza – aby malarstwo było polichromiczne, a malarstwo Kislinga jest nim w najwyższym stopniu. Bardzo dodatnim faktem jest i to, że artysta nasz nie używa więcej kolorów dopełniających, że zmienia swoją paletę, i że, obojętny z całą świadomością na efekty oświetlenia, czerpie z głębi samego siebie koloryt najlepiej wyrażający jego własną myśl plastyczną. [...]”.

Waldemar Georg, Sylwety artystyczne. Kisling, „Pani” 1924, nr 10/11, s. 20

116

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Martwa natura", 1949

olej/ płótno, 46,5 x 55,3 cm
sygnowany, datowany i opisany l.g.: 'Kisling | Sanary | 1949'
na odwrociu nalepka aukcyjna

estymacja:
380 000 - 500 000 PLN
89 000 - 117 000 EUR

POCHODZENIE:
dom aukcyjny William Doyle, Nowy Jork, maj 2021
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 341, poz. kat.184 (il.)

Powojenne malarstwo Kislinga staje w jawnej opozycji do rozwijających się coraz silniej nurtów abstrakcyjnych. Paradoksalnie artysta wracając do Paryża opuścił nowonarodzoną stolicę światowej sztuki – Nowy Jork. Metropolia nad Sekwaną mimo to przyciągała go niczym magnes. Nie zważając na nowe tendencje pozostał wierny figuracji, a jego przywiązanie do tradycji widoczne było na wielu płaszczyznach. Ten kolejny okres w jego twórczości ponownie przyniósł artystyczne modyfikacje. Szczególnie w martwych naturach malarz zaczął wprowadzać fakturalne innowacje – łączył w nich powierzchnie gładkie z wypukłymi, być może pod wpływem rozwijającego się powoli malarstwa materii. Wiele jego kompozycji z późnych lat 40. i początku 50. powstawało w Sanary-sur-Mer, gdzie mieścił się dom artysty – jego azyl i raj twórczy.

Mocno wyczuwalne skupienie na przedmiocie, na nastroju, silna chęć uchwycenia chwili i w pełni wanitatywny aspekt martwych natur Kislinga zbliża go do dawnych mistrzów malarstwa europejskiego. Kisling przefiltrowywał od zawsze owe doświadczenia poprzez najnowsze zdobycze awangardy. W ten właśnie sposób w jego obrazach zaskakująco przeszłość łączy się z teraźniejszością. W prezentowanej w katalogu kompozycji bez wątpienia można dostrzec impresje mistrza z Aix – Paula Cézanne’a, który wywarł znaczący wpływ na całą rzeszę modernistów. Jego martwe natury, określane niekiedy mianem protokubistycznych, wniosły do sztuki zupełnie nowe spojrzenie na przedmiot, jego trójwymiarowość, kształt i zmienną formę. Już sama Mela Muter mówiła, że to Cézanne „nauczył ją myśleć plastycznie”. Konceptje Francuza nie skupiały się jednak tylko na zagadnieniu formy. Dotyczyły one również pojmowania barwy i wpływu warunków atmosferycznych na kolor. To także jest doskonale widoczne w pracach Kislinga. Pomimo że konstruował on swoje kompozycje inaczej niż wybitni kolorysty, wzmiankowany kilkakrotnie Cézanne, Pierre Bonnard czy chociażby Pankiewicz, to ma on z nimi wiele wspólnego. Choć artysta zawsze wyznaczał silnie wyczuwalną linię i kontur, które nadawały rytm kompozycji, to kolor stanowił niezmiennie ważne ich dopełnienie.

Martwa natura z owocami z 1949 roku pod względem swojej kolorystyki stanowi z tle innych prac Kislinga dzieło w pełni wyjątkowe. Intensywne kolory jablek, cytryn i pomarańczy jak także patery i dzbanka silnie kontrastują z ciemnym tłem przedstawienia. Przedmioty te wydobyte zostały za pomocą barwy i światła niczym w malarstwie dawnych Hiszpanów tworzących tzw. bodegon – martwe natury, w których pojedyncze przedmioty ułożone na jednolitym tle zyskiwały status dominanty kompozycyjnej.

117

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Łodzie w zatoce", 1948

olej/plótno, 33 x 41 cm
sygnowany, datowany i opisany p.d.: 'Kisling | les Sablettes | 1948'
dedykacja artysty dla doktora Jeana Roya l.d.: 'Au docteur Jean Roy | avec toute ma reconnaissance | Sanary 1948 M. Kisling', na
odwrociu stempeł składu przyborów malarskich Luciena Lefebvre-Foineta

estymacja:
300 000 - 400 000 PLN
70 000 - 93 000 EUR

POCHODZENIE:
dom aukcyjny Pilon, Calais, marzec 2001
kolekcja prywatna, Francja
dom aukcyjny Beaussant Lefèvre & Associés, czerwiec 2010
kolekcja prywatna, Francja
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, Villa la Fleur, Konstancin-Jeziorna, 21 września 2024 - 30 marca 2025

LITERATURA:
Kisling. Lśnienie Montparnasse'u, katalog wystawy, Warszawa 2024, s. 323, poz. kat.168 (il.)

Późna twórczość Mojżesza Kislinga powstawała w Sanary-sur-Mer, prowansalskim miasteczku portowym położonym 60 km od Marsylii, które stało się bezpieczną przystanią i rajem na ziemi dla Mojżesza Kislinga i jego żony, Renée. Małżeństwo zakupiło tam ziemię w 1929 i własnymi siłami wybudowali według projektu Renée dom z sielankowym widokiem na zatokę Bandol, który nazwali „La Baie” („Zatoka”). Rezydencja została ukończona dopiero w 1938 roku, na rok przed wybuchem II wojny światowej, rodzina więc jedynie przez krótką chwilę mogła cieszyć się nowym domem. Ze wspomnień Jeana Kislinga wylania się arkadyjski obraz tego miejsca: „[...] niebiański spokój, jasne i przestronne miejsce, położone na lesistym płaskowyżu wznoszącym się ponad taflą morza, z widokiem na niemal doskonałą krzywizną linii brzegowej zatoki Bandol. Tam na tarasie lub w cieniu drzew można było zobaczyć modelkę leżącą na materacu, gdy Kisling rozpoczynał pracę przed sztalugą. Kiedy indziej wzrok przyciągały figlujące w koronie drzewa papugi. «La Baie», podobnie jak inne domy Kislinga, świadczyła o jego wielkiej miłości do zwierząt. Ten cudowny czas w «La Baie» współtworzyły gospodarska zaradność i kulinarny talent naszej matki Renée, jak też radosna, pełna życia atmosfera roztaczana tam przez Kislinga. Rzadko się zdarzało, by nie zawitał w naszych progach ktoś z Paryża lub inny niezapowiedziany gość z wiadomościami ze świata. Biblioteka, z jej nieustannie rosnącym zasobem czasopism, umożliwiała ojcu ustawiczne poszerzanie wiedzy w dziedzinie filozofii” (cyt. za: Artur Winiarski, Kisling, Lśnienie Montparnasse’u, Warszawa 2024, s. 284).

W chwili ogłoszenia mobilizacji we Francji Kisling zgłosił się wojska, tym razem, ze względu na zasługi z poprzedniej wojny i podeszły wiek, został zwolniony ze służby. W podporządkowanym Trzeciej Rzeszy Państwie Francuskim rozwijano politykę antyżydowską i naturalizowani Żydzi byli pozbawiani praw publicznych, w tym dostępu do pracy. We wrześniu 1940 Kisling opuścił się Francję i udał się do przez Portugalię do Stanów Zjednoczonych. W Sanary pozostała jego żona z synami, którzy byli ochrzczeni i którym nie groziło niebezpieczeństwo. Malarz wracając do kraju sześć lat później zastał „La Baie” znacząco zniszczone przez ostrzały, gdyż naziści zorganizowali tam punkt obserwacyjny na zatokę. Nie udało mu się również odzyskać swojej paryskiej pracowni przy rue Joseph Bara.

Pomimo ogromnego rozczarowania emigracją do Stanów, kolaboracją przyjaciół, którzy pozostali we Francji oraz tragizmu wojny na przekór wszystkiemu zaczął ponownie intensywnie malować i manifestować swoją obecność na artystycznej scenie Francji: „Rzuciłem się jak szalony z pędzlami i farbami na białe płótna. Od rana do wieczora pracuję tak, jak nigdy w życiu jeszcze nie pracowałem [...] Trzeba było walczyć ze śmiercią i życie ze wszystkimi malarzami, bojącymi się mojego przybycia, oraz że zajmę ich miejsce, a wielu z nich naprawdę żałowało, że nie wpadłem w ręce Hitlera, by móc zakończyć swoje życie w piecach gazowych Auschwitz” (Artur Winiarski, op. cit., s. 312). Odbudował i zaopatrzył w przestrzenną pracownię dom w Sanary, a także powrócił do swojej dawnej pracowni przy Starym Porcie w Marsylii, którą dzielił z Antoinem Serra. Pomimo zmian jakie dokonały się w powojennej sztuce, w której co raz większą rolę odgrywała abstrakcja, Kisling pozostał wierny gatunkom, które wcześniej podejmował: portrety, akty, martwe natury oraz pejzaże. Obrazy malował z jeszcze większą, niemal jubilerską precyzją. Ponadto zaczął różnicować fakturę powierzchni. Płasko malowane powierzchnie zestawiał z dekoracyjnymi impastami, które nadawały pracom niemal trzeciego wymiaru. Dalej jego kompozycje były wzbudzały podziw przepychem kolorów oraz wirtuozerią w posługiwaniu się pędzlem.

Na prezentowanym w katalogu obrazie „Łodzie w zatoce” z 1948 artysta ukazał pejzaż portowy z Sanary. Na pierwszym planie umieścił dwie zacumowane łódki przy brzegu pokrytym trawą z precyzyjnie wymalowanymi żdźbłami o soczystym odcieniu zieleni. Łodzie na dalszym planie, którym nadał bardziej rozbieloną, delikatną kolorystykę oraz wodę oddał już dużo bardziej swobodnie, szerszymi i bardziej zamazzystymi pociągnięciami pędzla. W tle ledwo zarysował zielen po drugiej stronie oraz masywy górskie, które niemal wtapiają się w rozbielone, jasnobłękitne niebo. Cała kompozycja tchnie idyllicznym nastrojem i udowadnia, że Kisling pomimo trudnych okoliczności pozostał wierny swojemu malarstwu.

au Docteur Jean Roy

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Sanary", 1952

olej/plótno, 33 x 41 cm
sygnowany l.d.: 'Kisling'
na odwrociu na krośnie zapiski ramiarskie oraz papierowa nalepka z numerem '13'

estymacja:
250 000 - 400 000 PLN
58 000 - 93 000 EUR

POCHODZENIE:
dom aukcyjny Ader, Paryż, listopad 2023
kolekcja prywatna, Polska

LITERATURA:
Jean Kisling, Jean Dutourd, Kisling 1891-1953, t. 3, Paryż 1995, poz. kat. 131, s. 337 (il.)

„Piszę to z ciągłym zdziwieniem... Kisling, on sam, jego sztuka, samo życie... Kreatywna sztuka, będąca czymś więcej niż zwykłą gloryfikacją «joie de vivre». Zakochany w tym życiu, którego piękna życzył wszystkim innym, Kisling był także malarzem ze współczuciem dla cierpienia, smutku, odciskających się na twarzach biednych małych istot, które tak często były jego modelami i które tak często opuszczały jego świat oślepione hojnością mistrza”.

Emmanuel Mané-Katz, Adieu à Kisling, “Actualité Artistique”, nr 67, 13 czerwca 1953, nlb

Mojżesz Kisling w Marsylii, lata 30. XXw.

Port w Sanary-sur-Mer, 1950, fotografia archiwalna

119

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

Żaglówka ("Le Bateau"), 1950

ołówek/papier, 45,3 x 29,3 cm
sygnowany p.d.: 'Kisling'

estymacja:

20 000 - 30 000 PLN

4 700 - 7 100 EUR

POCHODZENIE:

Artcurial, Paryż, czerwiec 2023

kolekcja prywatna, Polska

LITERATURA:

Jean Kisling, Kisling 1891-1953, katalog raisonné, t. 1, Turyn 1971, poz. kat. 97, s. 296 (il.)

120

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"L'Épopée Bohémienne", 1959

światłodruk barwny/papier, 41,5 x 31 cm

Folio ilustrowane przez Mojżesza Kislinga do tekstu René Héron de Villefosse'a. Wydane przez Bernarda Kleina w Paryżu w 1959 roku. 12 sztuk ilustracji w technice światłodrukowej, litografia Amedeo Modiglianiego oraz 6 drzeworytów sztychowanych przez Pierre'a Boucheta według prac Kislinga.

Egzemplarz 166/230

estymacja:

7 000 - 10 000 PLN

1 700 - 2 400 EUR

Szczególną uwagę zwraca ekskluzywny charakter tego wydawnictwa, a także niebywała dbałość wydawcy o szczegóły. Teka wydana w niskim nakładzie 230 egzemplarzy to obszerne folio z tekstem René Héron de Villefosse'a, ilustrowanym m.in. przez prace Mojżesza Kislinga. Teka została wydana przez Bernarda Kleina w Paryżu w 1959 roku. Całość skrytą w płóciennym etui otwiera rycina przyjaciela księcia Montparnasse'u – Amedeo Modiglianiego. Jest to portret Kislinga opatrzony osobistą dedykacją: „Kisling mon dear ami”. Tekst „L'Épopée Bohémienne” („Epopoi cygańskiej”) zilustrowany został dwunastoma barwnymi kompozycjami twórcy bazującymi na pracach olejnych, o zróżnicowanej tematyce. Znalazły się wśród nich zarówno martwe natury („Ostrokrzew” oraz „Martwa natura przy stole”), pejzaże („Widok portu w Marsylii” i „Krajobraz z drzewem”), jak i dominujące nad całością portrety. Poza dwoma zmysłowymi aktami uderza tutaj mizerabilistyczny charakter pozostałych wizerunków – pary dzieci ukazanych w przestrzeni ciemnego pomieszczenia, pełnego czułości obrazu macierzyństwa czy utrudzonej podróżniczki okrytej brunatną chustą. Całości dopełnia sześć drzeworytów sztychowych wykonanych przez Pierre'a Boucheta według koncepcji Kislinga.

MOJŻESZ KISLING

1891-1953

"Provence", 1954

litografia barwna/papier, 40 x 31 cm
Folio ilustrowane przez Mojżesza Kislinga do tekstu Jeana Giono. Wydane w Paryżu w 1954. Zawiera 24 litografii, w tym 12 barwnych. Nakład 280 egzemplarzy. Egzemplarz autorski nienumerowany na papierze japońskim nacré.

estymacja:
12 000 - 18 000 PLN
2 900 - 4 300 EUR

Teka „Prowansja” („Provence”) z 1954 roku to obok nieco późniejszej publikacji „L’Épopée Bohémienne” („Epopėja cygańska”) jedno z ważniejszych tego typu wydawnictw, które ukazały się już po śmierci Kislinga. Utwór Jeana Giono został zobrazowany poprzez dwanaście barwnych, całostronicowych plansz reprodukujących olejne kompozycje malarza oraz taką samą liczbę jego czarno-białych prac umieszczonych w tekście. Owa bibliofilska pozycja została wydana w Paryżu przez Bernarda Kleina w nakładzie 280 egzemplarzy i umieszczona w eleganckim, płóciennym etui. Sposób jej prezentacji posłużył zapewne autorom późniejszego, wzmiankowanego powyżej folio. „Provence” zbierała ikoniczne z dzisiejszej perspektywy kompozycje artysty, a wśród nich chociażby autoportret, martwą naturę z rybami czy sensualny półakt młodej blondynki. Z perspektywy samego tekstu sedno tej publikacji można odnaleźć jednak w nastrojowych pejzażach Kislinga – przepełnionych światłem Południa portach i rozległym widoku gaju oliwnego.

REGULAMIN AUKCYNJY DESA UNICUM

Niniejszy Regulamin Aukcyjny DESA Unicum stanowi integralną część umów sprzedaży dzieł sztuki, antyków oraz przedmiotów kolekcjonerskich oferowanych do sprzedaży w ramach aukcji publicznych. Akceptacja niniejszego regulaminu jest dobrowolna, ale konieczna w celu rejestracji na aukcję, świadczenia usług drogą elektroniczną i/lub w celu zawarcia umowy sprzedaży.

§ 1 ORGANIZATOR AUKCJI

- Organizatorem aukcji jest DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie (00-477) przy ul. Pięknej 1A, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000718495, REGON: 142733824, NIP: 5272644731, o kapitale zakładowym wynoszącym 13.314.000 zł – kapitał wpłacony w całości (dalej „DESA”); adres poczty elektronicznej: biuro@desa.pl, numer telefonu kontaktowego: +48 22 163 66 00 (opłata jak za połączenie standardowe – wg. cennika właściwego operatora).
- DESA na organizowanych aukcjach występuje jako zastępca pośredni działający w imieniu własnym, lecz na rachunek komitenta uprawnionego do rozporządzenia Obiektem.
- Aukcje organizowane przez DESA mają charakter aukcji publicznych, zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2759 z późn. zm.).

§ 2 DEFINICJE

Poniższe terminy pisane wielką literą otrzymują następujące znaczenie:

- APLIKACJA – prowadzona i administrowana przez DESA elektroniczna platforma umożliwiająca udział online w Aukcji przez Klienta oraz świadczenie usług udostępnianych przez DESA, stanowiąca zespół połączonych ze sobą stron internetowych oraz aplikację mobilną, dostępną pod adresem internetowym: <https://bid.desa.pl/> oraz <https://desa.pl/pl/>.
- AUKCJA – publiczna sprzedaż dzieł sztuki, antyków lub innych obiektów kolekcjonerskich, zorganizowana w wyznaczonym czasie i miejscu przez DESA.
- AUKCJA CHARYTATYWNA – aukcja organizowana w celu charytatywnym, na której DESA do Ceny Wycytowanej nie dolicza Opłaty Aukcyjnej.
- BOK – Biuro Obsługi Klienta zajmuje się obsługą Klientów oraz udzielaniem informacji dotyczących wszelkich aspektów działalności DESA – kontakt z BOK jest możliwy pod numerem telefonu +48 22 163 66 00 adresem e-mail bok@desa.pl, za pośrednictwem chatu oraz formularza kontaktowego (koszt połączenia z Biurem Obsługi Klienta – opłata jak za połączenie standardowe – wg. cennika właściwego operatora).
- CENA WYLYCYTOWANA – cena sprzedaży Obiektu określona w złotych polskich lub w innej walucie, będąca zwyżką Ofertą podczas Licytacji, zawierająca podatek od towarów i usług według właściwej stawki VAT marża – Cena Wycytowana nie zawiera kosztów dostawy oraz pozostałych Opłat.
- CENA GWARANCYJNA – poufna kwota zastrzeżona przez właściciela Obiektu, poniżej której DESA nie jest upoważniona do sprzedaży Obiektu. Każdy Obiekt może, ale nie musi posiadać Ceny Gwarancyjnej.
- DROIT DE SUITE – opłata na rzecz twórcy lub jego spadkobierców z tytułu dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnego egzemplarza utworu plastycznego, obliczana na podstawie art. 19-19(5) ustawy o prawach autorskich i pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. z późniejszymi zmianami, zgodnie z obowiązującą w Unii Europejskiej dyrektywą 2001/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie prawa autora do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza dzieła sztuki. Opłata Droit de Suite jest obliczana wg. następujących stawek, z użyciem kursu dziennego NBP z dnia poprzedzającego Aukcję lub dnia poprzedzającego ostatni dzień Aukcji, jednak w kwocie nie wyższej niż równowartość 12 500 euro:
- 5% kwoty Ceny Wycytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale do równowartości 50 000 euro; oraz,
- 3% kwoty Ceny Wycytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000,01 euro do równowartości 200 000 euro; oraz,
- 1% kwoty Ceny Wycytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200 000,01 euro do równowartości 350 000 euro; oraz,
- 0,5% kwoty Ceny Wycytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350 000,01 euro do równowartości 500 000 euro; oraz,
- 0,25% kwoty Ceny Wycytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500 000 euro.
- ESTYMACJA – szacunkowa wartość przedstawiona w Katalogu przez DESA, stanowiąca orientacyjną wartość danego Obiektu. Estymacja nie stanowi gwaran-

cji, ani zapewnienia co do faktycznej wartości Obiektu. Estymacje w Katalogu mogą być podawane również w euro lub dolarach amerykańskich. Kurs walut w dniu Aukcji może się różnić od tego w dniu druku Katalogu.

- HASŁO – ciąg znaków alfanumerycznych, konieczny dla dokonania autoryzacji w trakcie uzyskiwania dostępu do Konta. Hasło jest ustalane samodzielnie podczas tworzenia Konta
- wymaga dwukrotnego powtórzenia Hasła. Klient jest uprawniony do nielimitowanej zmiany Hasła. W celu zapewnienia bezpieczeństwa korzystania z Konta, Klient jest zobowiązany do nieudostępniania go osobom trzecim.
- KATALOG – dokument przygotowany przez DESA na potrzeby oznaczonej Aukcji, zawierający Opis Obiektów, czas i miejsce Aukcji lub inne informacje związane z Aukcją, w szczególności Estymacje lub Regulamin. Katalog jest dostępny w formie elektronicznej na stronie internetowej www.desa.pl lub wydawany w formie papierowej. Poniższa legenda wyjaśnia symbole, które mogą Państwo znaleźć w Katalogu:
- Α** – Alpha Obiekt objęty opłatą Droit de Suite;
- Ω** – Omega Obiekt objęty Opłatą Importową;
- β** – Beta Obiekt, którego sprzedaż, na życzenie Klienta, może być rozliczana fakturą wg. stawki VAT 23% albo VAT 5% w przypadku książek (na pozostałe Obiekty, nie oznaczone tym symbolem wystawiana może być jedynie faktura VAT Marża);
- Γ** –Gamma Obiekt bez Ceny Gwarancyjnej;
- Δ** –Delta Obiekt wytworzony w całości lub zawierający elementy wytworzone z roślin lub zwierząt określonych jako chronione lub zagrożone;
- μ** – Mu Obiekt nieprezentowany na wystawie przedaukcyjnej. DESA zapewnia bezpłatne oględziny Obiektu nieprezentowanego na wystawie przedaukcyjnej po wcześniejszym kontakcie z Doradcą Klienta;
- Π** Pi – Obiekt, którego odbiór odbywa się po umówieniu z magazynu zewnętrznego (ul. Mieczysława Śłowikowskiego 81b, budynek H3, 05-090 Raszyn, czynne w godz. 10-15);
- Ψ** Psi – Obiekt do odbioru na terytorium Unii Europejskiej, poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- KLIENT – osoba fizyczna, posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i/lub ukończyła co najmniej 18 rok życia; osoba prawna; albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną; z którą została zawarta Umowa Sprzedaży lub korzystający z Usług Elektronicznych.
- KODEKS CYWILNY – ustawa kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.).
- KONTO – Usługa Elektroniczna, oznaczona indywidualną nazwą (Loginem) i Hasłem podanym przez Klienta zbiór zasobów w systemie teleinformatycznym DESA, w ramach którego Klient może korzystać z wybranych funkcjonalności Aplikacji wskazanych w Regulaminie.
- LICYTACJA – zorganizowany sposób zawarcia Umowy Sprzedaży polegający na składaniu przez Licytujących, w sposób określony w Regulaminie, ofert nabycia Obiektu w trakcie Aukcji.
- LICYTUJĄCY – osoba fizyczna biorąca udział w Licytacji działająca w imieniu własnym albo działająca jako przedstawiciel osoby trzeciej.
- LOGIN – adres e-mail Klienta podany w ramach Aplikacji podczas tworzenia Konta.
- OBIEKT – rzecz ruchoma lub zestaw rzeczy ruchomych oferowanych do sprzedaży na Aukcji będąca przedmiotem Umowy Sprzedaży między Klientem a DESA.
- OFERTA – wyrażona w złotych polskich wartość pieniężna, stanowiąca ofertę nabycia przez Licytującego Obiektu w ramach Licytacji, w przypadku przyjęcia jej przez Aukcjonera i zwycięstwa w Licytacji stanowiąca Cenę, niezawierającą innych Opłat, do których zapłaty zobowiązany jest Klient wygrywający Licytację.
- OPIS OBIEKTU – zamieszczony w Katalogu oraz w Aplikacji opis Obiektu zawierający podstawowe informacje techniczne oraz merytoryczne identyfikujące dany Obiekt. Informacje techniczne to: materiał, z którego Obiekt jest wyko-

nany, technika artystyczna w jakiej Obiekt został wykonany oraz wymiary (w przypadku malarstwa sztalugowego podane w Katalogu wymiary – wysokość x szerokość – są wymiarami samego dzieła malarskiego bez ramy, chyba że w opisie zostało zaznaczone inaczej; w przypadku prac na papierze oprawionych za szkłem podawane są wymiary w świetle passe-partout lub w świetle oprawy; w przypadku nieoprawionych prac na papierze podaje się wymiary arkusza papieru lub wymiary samej kompozycji, odbitki lub odcisku płyty. W przypadku Obiektów trójwymiarowych podawane są zazwyczaj trzy wymiary – wysokość x szerokość x głębokość – choć wymiar może odgraniczyć się też do tylko jednego, największego i najbardziej istotnego wymiaru, np. wysokość rzeźby, długość łańcuszka, średnica talerza); na życzenie zainteresowanych, DESA może podać dokładny wymiar z elementami dodatkowymi np. obraz w ramie lub rzeźba na postumencie, lub przybliżoną wagę Obiektu). Informacje merytoryczne to: atrybucja (autorstwo lub domniemane autorstwo dzieła sztuki; domniemanie autorstwa lub wątpliwości dotyczące autorstwa oznaczone mogą być w Katalogu następującymi zapisami: brak dat życia po imieniu i nazwisku artysty, nazwisko artysty poprzedzone jedynie inicjałem imienia, znak zapytania w nawiasie lub bez nawiasu („?” lub „(?)”) po nazwisku artysty, przed lub po imieniu i nazwisku artysty określenia: „przypisywany/e/a”, „Attributed” lub skrót „At-trib.”; w Katalogu może pojawić się również przypisanie Obiektu do bliżej lub szerzej rozumianego kręgu oddziaływania stylu danego artysty, co w Katalogu oznaczone jest użyciem przed lub po imieniu i nazwisku artysty jednego z następujących określeń: „krag”, „szkoła” bądź „naśladowca”; określenie „według” oznacza, że to inny artysta naśladował lub powielił kompozycję bardziej znanego mistrza), informacje o wytwórni lub producencie Obiektu, informacje o autorze projektu Obiektu, czas powstania Obiektu (dokładny lub przybliżony czas powstania Obiektu wyrażony datą roczną, datami od-do lub stuleciem bądź częścią stulecia np. początek stulecia, koniec stulecia, środek stulecia, 1. lub 2. połowa stulecia, określona ćwierć stulecia, określone dziesięciolecie; tradycyjnie w Opisie Obiektu stosowane mogą być również określenia okresów historii politycznej lub historii kultury np. „dwudziestolecie międzywojenne”, „Księstwo Warszawskie”. W przypadku daty rocznej w Katalogu mogą pojawić się określenia „około” – w skrócie „ok.”, „przed” lub „po”. Mogą pojawić się również dwie daty roczne rozdzielone znakiem „/”, co w przypadku Obiektów powielanych m.in. fotografii, grafiki artystycznej, edycji, odlewów oznacza, że pierwsza data jest datą negatywu, projektu, formy, matrycy lub idei dzieła, a druga data jest datą wykonania określonego egzemplarza, odlewu lub odbitki; określenie czasu powstania w Katalogu wykonane zostaje w dobrej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą specjalistów DESA, jednak w przypadku wiekowych dzieł sztuki i rzeczy historycznych nie zawsze możliwe jest precyzyjne datowanie; w przypadku wątpliwości w Opisie Obiektu DESA przyjmuje datowanie bardziej konserwatywne, tzn. uznaje, że Obiekt jest młodszy), informacje o sygnaturach, napisach na Obiekcie oraz o oznaczeniach wytwórni lub producenta. Opis Obiektu może, ale nie musi zawierać wszystkich powyższych elementów. Uzupełnieniem opisu Obiektu może być: fotografia lub zestaw fotografii reprodukcyjnych oraz opis stanu zachowania Obiektu. Opis stanu zachowania Obiektu nie jest pełnym raportem konserwatorskim. W przypadku każdego wystawionego do sprzedaży Obiektu każdy zainteresowany może poprosić o szczegółowy raport konserwatorski. Zamieszczona w katalogu informacje o historii Obiektu (Pochodzenie, Wystawy, Literatura, Opinie) są uzupełnieniem opisu, ale nie stanowią Opisu Obiektu.

OPŁATA AUKCYNJNA – wynagrodzenie DESA z tytułu usługi pośrednictwa i organizacji Umowy Sprzedaży, wynosząca 20% Ceny Wycytowanej, zawierająca w sobie podatek od towarów i usług według właściwej stawki. Do zapłaty Opłaty Aukcyjnej zobowiązany jest Klient wygrywający Licytację. Opłata Aukcyjna obowiązuje wyłącznie w relacji DESA – Klient.

OPŁATA IMPORTOWA – opłata za podatek graniczny dotyczący Obiektów sprowadzanych spoza obszaru celnego Unii Europejskiej, wynoszący 8% Ceny Wycytowanej. Obiekty objęte Opłatą Importową są objęte procedurą odprawy czasowej.

OPŁATY – oznacza łącznie Opłatę Aukcyjną oraz Opłatę Droit de Suite lub Opłatę Importową (jeżeli dotyczy). Jeżeli dany Obiekt jest objęty dodatkową opłatą inną niż Opłata Aukcyjna, jest to oznaczone odpowiednim symbolem w Katalogu.

OŚWIADCZENIA AML – zestaw pisemnych oświadczeń pobieranych od Klientów, w celu realizacji przez DESA obowiązków nałożonych przez ustawę z dnia 1 marca 2018 r.o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1132 z późn. zm.).

PRELICYTACJA – możliwość składnia Ofert za pośrednictwem Aplikacji przed rozpoczęciem Aukcji. Oferta złożona w ramach Prelicytacji przestaje wiązać, gdy inny Licytujący złoży wyższą Ofertę. Możliwość składania Ofert w ramach Prelicytacji jest zastrzeżona wyłącznie dla wybranych Aukcji.

REGULAMIN/UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG – niniejszy dokument określający zasady uczestnictwa w Aukcji, zawierania Umów Sprzedaży oraz zasady świadczenia i korzystania z usług udostępnianych przez DESA za pośrednictwem Aplikacji na rzecz Klientów, w zakresie usług świadczonych drogą elektroniczną niniejszy Regulamin wraz z załącznikami jest regulaminem, o którym

mowa w art. 8 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 344).

RODO – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

TREŚĆ/TREŚCI – elementy tekstowe, graficzne lub multimedialne (np. informacje o Obiektach, zdjęcia Obiektów, filmy promocyjne, opisy) w tym utworzy w rozumieniu Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 z późn. zm.) oraz wizerunki osób fizycznych, jakie są rozpowszechniane w ramach Katalogu, Aplikacji oraz strony internetowej www.desa.pl przez DESA.

UMOWA SPRZEDAŻY – umowa zawierana w toku Licytacji pomiędzy DESA i Licytującym (Klientem), której przedmiotem jest sprzedaż przez DESA Obiektu za zapłatą Ceny Wycytowanej oraz dodatkowych kosztów w postaci Opłaty Aukcyjnej oraz, jeżeli dotyczy danego Obiektu, Opłaty Droit de Suite lub Opłaty Importowej, na zasadach określonych w Regulaminie. Każdy Obiekt jest przedmiotem odrębnej Umowy Sprzedaży.

USŁUGA ELEKTRONICZNA – świadczenie usług drogą elektroniczną w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 344), przez DESA na rzecz Klienta za pośrednictwem strony internetowej www.desa.pl oraz Aplikacji, zgodnie z Umową o Świadczenie Usług. W zakresie, w jakim usługi są świadczone przez podmioty współpracujące z DESA, odpowiednie postanowienia dotyczące zasad korzystania z tych usług znajdują się w regulaminach dotyczących świadczenia usług przez te podmioty.

USTAWA O PRAWACH KONSUMENTA – ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2759 z późn. zm.).

WYMAGANIA TECHNICZNE – minimalne wymagania techniczne, których spełnienie jest niezbędne do współpracy z systemem teleinformatycznym, którym posługuje się DESA, w tym zawarcia Umowy o Świadczenie Usług lub zawarcia Umowy Sprzedaży, tj.: urządzenie multimedialne zapewniające możliwość wprowadzenia tekstu z dostępem do Internetu o przepustowości co najmniej 256 kbit/s; dostęp do aktywnego konta poczty elektronicznej; przeglądarka internetowa: Internet Explorer w wersji 11.0 i wyższej, Google Chrome w wersji 66.0 i wyższej, Mozilla Firefox w wersji 60.0 i wyższej, Opera w wersji 53.0 i wyższej lub Safari w wersji 5.0 i wyższej; przeglądarki wymagają włączonej obsługi języka Javascript oraz możliwości zapisu plików Cookies; Aplikacja jest zoptymalizowana dla minimalnej rozdzielczości ekranu 360 x 640 pikseli.

§ 3 PRZED LICYTACJĄ

- Każdy Obiekt oferowany na Aukcji posiada Opis Obiektu zamieszczony w Katalogu oraz Aplikacji – na życzenie zainteresowanych, DESA może bezpłatnie sporządzić szczegółowy opis stanu zachowania Obiektu.
- Każdy Obiekt posiada numer pozycji katalogowej określony w Katalogu (nr lot).
- DESA bezpłatnie zapewnia możliwość osobistych oględzin każdego Obiektu.
- DESA organizuje wystawy przedaukcyjne, na których prezentowane są Obiekty stanowiące ofertę Aukcji – wstęp na wystawy jest bezpłatny i nieograniczony w godzinach otwarcia galerii DESA.
- DESA zastrzega możliwość zmiany Opisu Obiektu przed Licytacją ze względu na wykryte przed Licytacją błędy w Opisie Obiektu.
- Zmiana Opisu Obiektu odbywa się przez korektę Opisu Obiektu w Aplikacji oraz przez ogłoszenie aukcjonera przed rozpoczęciem Licytacji.
- W przypadku rozbieżności w Opisie Obiektu pomiędzy Opisem Obiektu zamieszczonym w Katalogu a Opisem Obiektu zamieszczonym Opisem Obiektu w Aplikacji, wiążący jest Opis Obiektu zamieszczony w Aplikacji.

§ 4 ZASADY UDZIAŁU W LICYTACJI

- Warunkiem udziału w Aukcji oraz Licytacji jest zaakceptowanie przez Licytującego Regulaminu w pełni i bez zastrzeżeń oraz, w przypadku nowych Klientów, dokonanie rejestracji.
- Rejestracja Licytującego obejmuje dostarczenie wymaganych informacji poprzez wypełnienie formularza rejestracji udostępnionego przez DESA, złożenia Oświadczeń AML oraz okazanie ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość – DESA wskazuje, że na podstawie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest również uprawniona do kopiowania dokumentów tożsamości Klientów. W formularzu niezbędne jest podanie przez Licytującego następujących danych:

- imię i nazwisko,
- adres, na który składa się ulica, numer domu/mieszkania, kod pocztowy, miejscowość, kraj,

- 2.3.

adres poczty elektronicznej,

2.4.

numer telefonu kontaktowego,

2.5.

w wypadku żądania wystawienia faktury VAT albo faktury VAT marża niezbędne jest także podanie firmy oraz numeru NIP,

2.6.

numer PESEL lub seria i numer ważnego dokumentu tożsamości np. dowodu osobistego, bądź paszportu,

2.7.

kraj rezydencji podatkowej.

3.

DESA zastrzega sobie prawo odmowy rejestracji dowolnej osoby, zgodnie z własnym uznaniem, w szczególności w przypadku nieuregulowanych należności z poprzednich aukcji, jak również uzależnienia rejestracji od dostarczenia innych dokumentów, mogących poświadczyć tożsamość lub wypłacalność osoby ubiegającej się o rejestrację.

4.

W Aukcji oraz Licytacji można uczestniczyć:

4.1.

Osobiście – Licytujący osobiście w siedzibie DESA, rejestrują swój udział w Aukcji przed rozpoczęciem pierwszej Licytacji oraz otrzymują tabliczkę z indywidualnym numerem aukcyjnym oraz osobiście składają Oferty w ramach Licytacji poprzez zasygnalizowanie tego za pomocą tabliczki z numerem aukcyjnym. Po zakończeniu Aukcji, Licytujący zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić tabliczkę z numerem aukcyjnym. W przypadku zagubienia tabliczki, Licytujący są zobowiązani niezwłocznie zgłosić ten fakt pracownikowi DESA.

4.2.

Telefonicznie – Licytujący uczestniczą w Aukcji oraz Licytacji za pośrednictwem połączenia telefonicznego nawiązanego z pracownikiem DESA obecnym na Aukcji. Licytujący zainteresowani taką usługą powinni przesłać wypełniony formularz zlecenia najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem Aukcji. DESA zastrzega możliwość nie przyjęcia do realizacji zleceń dostarczonych później. Formularz zlecenia dostępny jest na ostatnich stronach Katalogu, w siedzibie DESA oraz na stronie internetowej www.desa.pl. Formularz należy przesłać drogą elektroniczną, pocztą lub dostarczyć osobiście. Wraz z formularzem prosimy o przesłanie fotokopii jednej ze stron dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych. Nasz pracownik połączy się z Licytującym przed rozpoczęciem Licytacji wybranych Obiektów. DESA nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w licytacji telefonicznej w przypadku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym przez Licytującego numerem telefonu, z przyczyn, za które odpowiada Licytujący. Rekomendujemy wskazanie maksymalnej kwoty (bez Oplaty Aukcyjnej), do której będziemy mogli licytować w Państwa imieniu – do takiego zlecenia stosuje się odpowiednio 4.3 poniżej. W przypadku problemów z uzyskaniem połączenia, jeżeli Licytujący w zleceniu nie określił limitu, zlecenie licytacji telefonicznej nie będzie realizowane. Zastrzegamy prawo do nagrywania i archiwizowania rozmów telefonicznych, o których mowa powyżej. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

4.3.

Składając zlecenie licytacji z limitem – Licytujący zainteresowani taką usługą powinni przesłać wypełniony formularz najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem Aukcji. DESA zastrzega możliwość nie przyjęcia do realizacji zleceń dostarczonych później. Obowiązuje ten sam formularz i zasady, co w przypadku zlecenia licytacji telefonicznej (patrz pkt. 4.2 powyżej). Zawarte w formularzu kwoty nie powinny uwzględniać Oplaty Aukcyjnej i Oplat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postąpień przedstawioną w dalszej części Regulaminu. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postąpień zostanie ona obniżona. DESA dołoży starań, aby Licytujący zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej Cenie Wylicytowanej, nie niższej jednak niż Cena Gwarancyjna. Jeśli limit podany przez Licytującego jest niższy niż Cena Gwarancyjna, a stanowi jednocześnie najwyższą Ofertę, wówczas dochodzi do transakcji warunkowej. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

4.4.

Internetowo – We wszystkich aukcjach DESA można brać udział za pośrednictwem Aplikacji. Aby wziąć udział w Aukcji należy założyć darmowe Konto w Aplikacji, a następnie zarejestrować się do konkretnej Aukcji – z uwagi na proces weryfikacji i dopuszczenia do aukcji prosimy o rejestrowanie się na Aukcję nie później niż 12 godzin przed rozpoczęciem Licytacji lub 12 godzin przed zakończeniem Licytacji. Na każdą Aukcję należy rejestrować się oddzielnie. Klient otrzymuje mailem informację o dopuszczeniu do Aukcji wraz z numerem uczestnika Aukcji. Licytujący zarejestrowani później mogą zostać niedopuszczeni do Licytacji. Po pierwszym pozytywnym procesie weryfikacji, Licytujący może zostać dodany do listy klientów weryfikowanych automatycznie, co oznacza, że przy rejestracji na kolejną aukcję, informację o dopuszczeniu do Aukcji Licytujący otrzyma automatycznie, bezpośrednio po zarejestrowaniu się. Uczestniczyć w Aukcji można zarówno składając Oferty na Obiekty z Aukcji przed rozpoczęciem Licytacji jak i składając Oferty w trakcie trwania Licytacji, obserwując relację online w serwisie. Opisana usługa jest darmowa i poufna. Ponadto, istnieje możliwość oglądania relacji audio-video z Sali Aukcyjnej. DESA zastrzega sobie prawo do ustawiania Licytującym przez Aplikację limitów transakcyjnych.

5.

Niezależnie od formy udziału w Licytacji, Licytujący bierze pełną i osobistą odpowiedzialność za zapłatę Ceny, Oplaty Aukcyjnej oraz ewentualnych pozostałych opłat (Droit de Suite, Opłata Importowa), chyba że przed rozpoczęciem

Aukcji doręczył DESA dokument potwierdzający umocowanie do licytowania w imieniu osoby trzeciej, zaakceptowany przez DESA.
- #### § 5 PRZEBIEG AUKCJI I LICYTACJI
1.

Aukcja odbywa się w miejscu i o czasie wskazanym przez DESA w Katalogu lub na stronie internetowej lub w inny sposób umożliwiający zapoznanie się z taką informacją. Aukcja składa się z poszczególnych Licytacji. Szacunkowe tempo prowadzenia kolejnych Licytacji podczas Aukcji wynosi pomiędzy 60 a 100 Obiektów na godzinę.

2.

Postąpienia są wskazane przez Aukcjonerą przed Aukcją lub dostępne na stronie internetowej www.desa.pl lub w Katalogu. Aukcjoner ma prawo, zgodnie ze swoim uznaniem, odstąpić od tabeli postąpień w trakcie danej Licytacji, w szczególności przyjąć Ofertę w wysokości innej niż wynikająca z tabeli postąpień. Poniżej, najczęściej stosowana tabela postąpień:

cena	postąpienie
0 – 2 000	100
2 000 – 3 000	200
3 000 – 5 000	200/500/800 (np. 3 200, 3 500, 3 800)
5 000 – 10 000	500
10 000 – 20 000	1 000
20 000 – 30 000	2 000
30 000 – 50 000	2 000/5 000/8 000 (np. 32 000, 35 000, 38 000)
50 000 – 100 000	5 000
100 000 – 300 000	10 000
300 000 – 700 000	20 000
700 000 – 1 500 000	50 000
1 500 000 – 3 000 000	100 000
3 000 000 – 8 000 000	200 000
powyżej 8 000 000	wg uznania aukcjонера

3.

Aukcję prowadzi aukcjoner, który wyczytuje kolejne Obiekty i postąpienia, wskazuje Licytujących oraz ogłasza zakończenie Licytacji. Jeżeli dla danej Aukcji odbyła się Prelicytacja, Aukcjoner rozpoczyna Licytację od Oferty ustalonej w Prelicytacji. Zakończenie Licytacji następuje z chwilą uderzenia młotkiem przez aukcjонера, co jest równoznaczne z przyjęciem aktualnej Oferty jako Ceny Wylicytowanej i zawarciem Umowy Sprzedaży licytowanego Obiektu między DESA a zwycięskim Licytującym (Klientem).

4.

Jeśli nie zastrzeżono inaczej, obiekt poddany Licytacji posiada zastrzeżoną i poufną Cenę Gwarancyjną. Jeśli najwyższa złożona podczas Licytacji Oferta jest niższa niż Cena Gwarancyjna, Licytacja zostaje przez Aukcjonerą zakończona słowem „pass” (w Aplikacji „pominięte”). W takim przypadku nie dochodzi do zawarcia Umowy Sprzedaży z Licytującym składającym najwyższą Ofertę.

5.

W przypadku nieosiągnięcia Ceny Gwarancyjnej, Aukcjoner może ogłosić możliwość zawierania transakcji warunkowej. W takim wypadku Licytujący może złożyć Ofertę, jednak zawarcie umowy sprzedaży Obiektu uzależnione jest od uzyskania zgody komitenta. DESA zobowiązuje się do podjęcia w tym celu negocjacji z komitentem, nie gwarantuje jednak osiągnięcia porozumienia. Jeśli w ciągu pięciu dni roboczych od dnia Aukcji, nie uda się uzyskać zgody komitenta na sprzedaż za cenę niższą niż Cena Gwarancyjna lub zgody Licytującego na podwyższenie Oferty do wysokości Ceny Gwarancyjnej, transakcja nie zostaje zawarta.

6.

W okresie, o którym mowa w ust. 5 powyżej, powyżej DESA zastrzega sobie prawo przyjmowania innych ofert kupna Obiektu. Jeśli oferta taka osiągnie poziom Ceny Gwarancyjnej, Licytujący, który wylicytował Obiekt warunkowo, zostanie o tym poinformowany i przysługuje mu wówczas prawo podniesienia Oferty do wysokości Ceny Gwarancyjnej wraz z pierwszeństwem nabycia Obiektu. W przeciwnym razie transakcja nie dochodzi do skutku, a DESA może sprzedać Obiekt innemu oferentowi.

7.

Aukcjoner ma prawo do rozstrzygnięcia wszelkich sporów wynikłych podczas Licytacji, włącznie z uprawnieniem do wznowienia albo ponownego przeprowadzenia Licytacji Obiektu.

8.

Aukcjoner ma prawo do wycofania Obiektu z Aukcji lub Licytacji bez podania przyczyn.

9.

Aukcja jest prowadzona w języku polskim, jednak na specjalne życzenie Licytującego, niektóre Licytacje mogą być równolegle prowadzone w języku angielskim. Prośby takie powinny być złożone przed Aukcją i zawierać oznaczenie Obiektów, których dotyczy.

10.

Przebieg Aukcji może być rejestrowany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk.
- #### § 6 WARUNKI UMÓW SPRZEDAŻY
1.

Zwycięzca Licytacji (Klient) jest zobowiązany jest do uiszczenia Ceny oraz Oplat w pełnej wysokości, w terminie 7 dni od daty Aukcji. W przypadku opóźnienia w zapłacie Ceny, DESA zastrzega możliwość naliczenia odsetek ustawowych za opóźnienie.

2.

Płatność Ceny i Oplat powinna być dokonana w polskich złotych i może być uiszczona:

2.1.

gotówką (bez limitu maksymalnej wysokości płatności), jeżeli płatność jest dokonywana przez konsumenta w rozumieniu Ustawy o Prawach Konsumenta;

2.2.

gotówką do limitu 15.000,00 złotych brutto, jeżeli płatność nie jest dokonywana przez konsumenta w rozumieniu Ustawy o Prawach Konsumenta;

2.3.

przelewem bankowym na konto mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3. W tytule przelewu należy wskazać nazwę i datę Aukcji oraz numer Obiektu.

2.4.

kartą płatniczą VISA lub MasterCard – z wyłączeniem płatności przez internet (bez fizycznej obecności Klienta)

3.

Na specjalne życzenie Klienta, za zgodą DESA, możliwa jest zapłata Ceny i Oplat w walutach euro (konto mBank S.A. 43 1140 2062 0000 2380 1100 1005, Swift: BREXPLPWWA3) lub dolarze amerykańskim (konto mBank S.A. 16 1140 2062 0000 2380 1100 1006, Swift: BREXPLPWWA3). Wartość takiej transakcji będzie powiększona o opłatę manipulacyjną w wysokości 1% Ceny oraz Oplat. Przeliczenie waluty następuje na podstawie dziennego kursu kupna waluty mBank S.A. z dnia poprzedzającego Aukcję.

4.

Własność Obiektu będącego przedmiotem Umowy Sprzedaży nie przejdzie na Klienta, do czasu otrzymania przez DESA zapłaty pełnej kwoty Ceny i Oplat.

5.

DESA nie jest zobowiązana do przekazania Obiektu Klientowi do chwili przeniesienia prawa własności Obiektu na Klienta. Wcześniejsze przekazanie Obiektu Klientowi nie jest równoznaczne z przeniesieniem prawa własności Obiektu na Klienta ani zwolnieniem z obowiązku zapłaty Ceny i Oplat.

6.

W razie opóźnienia Klienta w zapłacie Ceny i Oplat, DESA może odstąpić od Umowy Sprzedaży po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu wyznaczonego na zapłatę. W przypadku skorzystania przez DESA z prawa odstąpienia, DESA może dochodzić od nabywcy odszkodowania tytułem utraconych korzyści, które obejmują m. in. szkodę spowodowaną brakiem zapłaty wynagrodzenia DESA z tytułu usług pośrednictwa przy zawarciu Umowy Sprzedaży.

7.

W przypadku braku zapłaty Ceny oraz Oplat przez Klienta w terminie określonym w ust. 1 powyżej, Klient upoważnia DESA do potrącenia jego wymagalnych wierzytelności względem DESA np. z tytułu umowy komisu, z wierzytelnością DESA, wobec tego Klienta z tytułu Umowy Sprzedaży Obiektu (kompensata) – oświadczenie o potrąceniu wymaga formy dokumentowej pod rygorem nieważności.

8.

DESA zastrzega również prawo odstąpienia od Umowy Sprzedaży w przypadku niezłożenia przez Klienta Oświadczeń AML albo złożenia nieprawdziwych Oświadczeń AML, po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu na złożenie Oświadczeń AML albo usunięciu nieprawidłowości.

9.

W celu uniknięcia wątpliwości, autorskie prawa majątkowe do Obiektu jako utworu w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 z późn. zm.) nie są przedmiotem Umowy Sprzedaży, tj. przedmiotem Umowy Sprzedaży jest wyłącznie prawo własności Obiektu.

10.

Wszelkie zmiany Umowy Sprzedaży wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, za wyjątkiem rozwiązania Umowy Sprzedaży za porozumieniem stron, które wymaga formy dokumentowej pod rygorem nieważności.

11.

DESA niezwłocznie po Aukcji wysła drogą elektroniczną na wskazany przez Klienta adres e-mail potwierdzenie zawarcia Umowy Sprzedaży (zestawienie aukcyjne), na co niniejszym Klienci wyrażają zgodę

12.

Odstąpienie od Umowy Sprzedaży wymaga formy dokumentowej pod rygorem nieważności.

§ 7 ODBIÓR OBIEKTÓW

1.

Odbiór Obiektu przez Kupującego możliwy jest po złożeniu prawidłowych Oświadczeń AML, uiszczeniu pełnej Ceny, Oplat oraz opłat za przechowanie, jeśli są one należne i wymagalne.

2.

Odbiór Obiektu w siedzibie DESA jest bezpłatny, za wyjątkiem Obiektów, których odbiór odbywa się z magazynu zewnętrznego, stosownie do ust. 11. poniżej. Wówczas bezpłatny jest odbiór z magazynu zewnętrznego.

3.

DESA nie ponosi kosztów transportu Obiektów do Klienta.

4.

DESA zapewnia nieodpłatnie podstawowe opakowanie Obiektu.

5.

Odbiór Obiektu, jeśli nie ustalono inaczej, odbywa się po uprzednim kontakcie z BOK w siedzibie DESA. Wydanie Obiektu wymaga okazania dokumentu potwierdzającego tożsamość Klienta, a w przypadku odbioru przez osobę trzecią, pisemnego upoważnienia od Klienta oraz złożenia Oświadczeń AML przez osobę upoważnioną do odbioru. DESA wskazuje, że na podstawie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest również uprawniona do kopiowania dokumentów tożsamości osób odbierających Obiekty.

6.

Klient zobowiązany jest do odbioru Obiektu w terminie 30 dni od daty zakończenia Aukcji, na której Obiekt został wylicytowany. Niedopełnienie obowiązku zapłaty Ceny lub Oplat, nie uchybia obowiązkowi wskazanemu w niniejszym paragrafie ani konsekwencjom wynikającym z jego niedopełnienia.

7.

Po upływie terminu określonego w ust. 6 powyżej, Obiekt przechodzi na płatne przechowanie (depozyt) DESA na koszt Klienta.

8.

Przechowanie opisane w ust. 7 powyżej, odbywa się na poniższych zasadach:

8.1.

Przechowanie rozlicza się w miesiącach kalendarzowych, w przypadku depozytu obejmującego okres lub okresy krótsze niż jeden miesiąc kalendarzowy, opłata za magazynowanie zostanie naliczona w wysokości należnej za jeden miesiąc kalendarzowy za każdy taki okres.

8.2.

Opłata za usługi przechowania wynosi odpowiednio:

8.2.1.

Gabaryt S – Obiekty biżuteryjne i inne Obiekty, których łączna suma wymiarów (wysokość + szerokość albo wysokość + szerokość + głębokość) nie przekracza 30 cm – cena: 60 zł brutto (48,68 zł netto) miesięcznie;

8.2.2.

Gabaryt M – Obiekty, w których suma wymiarów (wysokość + szerokość lub wysokość + szerokość + głębokość) nie przekracza 150 cm – cena: 80 zł brutto (65,40 zł netto) miesięcznie;

8.2.3.

Gabaryt L – Obiekty, w których suma wymiarów (wysokość + szerokość albo wysokość + szerokość + głębokość) nie przekracza 300 cm – cena 120 zł brutto (97,56 zł netto) miesięcznie;

8.2.4.

Gabaryt XL – Obiekty o wymiarach powyżej Gabarytu L – cena 300 zł brutto (243,90 zł netto) miesięcznie.

9.

DESA nie później niż w terminie 7 dni przed upływem terminu określonego w ust. 6 powyżej, przekaże zawiadomienie w formie dokumentowej lub pisemnej Klientowi o zdarzeniu określonym w ust. 7 powyżej wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi praw i obowiązków Klienta związanych z umową płatnego depozytu (przechowania).

10.

DESA zastrzega, że w przypadku Obiektów objętych Opłatą Importową, ze względu na konieczność zakończenia procedury celnej, termin odbioru będzie uzgadniany indywidualnie.

11.

W przypadku Obiektów oznaczonych symbolem “π”, zgodnie z § 2 ust. 10.7, odbiór odbywa się z magazynu zewnętrznego DESA. Magazyn znajduje się w Raszynie, przy ul. Mieczysława Ślowskiego 81b (Budynek H3). Do odbioru z magazynu zewnętrznego stosuje się postanowienia powyższego paragrafu, za wyjątkiem odmiennego miejsca odbioru. W szczególności odbiór Obiektu wymaga uprzedniego kontaktu z BOK oraz okazania dokumentu tożsamości nabywcy lub udostępnienia stosownego upoważnienia, w przypadku odbioru Obiektu przez osobę trzecią. Odbiór z magazynu zewnętrznego możliwy jest od poniedziałku do piątku, w godzinach 10:00–15:00, po uprzednim kontakcie z BOK.

§ 8 REKLAMACJA OBIEKTU I POZASĄDOWE SPOSOBY ROZPATRYWANIA REKLAMACJI

1.

Podstawa i zakres odpowiedzialności DESA względem Klienta, jeżeli sprzedany Obiekt ma wadę fizyczną lub prawną (rękojmia) są określone w przepisach Kodeksu Cywilnego,

2.

DESA zapewnia rzetelny opis każdego dostępnego Obiektu, wykonywane są one w najlepszej wierze z wykorzystaniem doświadczenia i fachowej wiedzy naszych pracowników oraz współpracujących z nami ekspertów. Mimo uwagi poświęcanej każdemu z Obiektów w procesie opracowywania, dokumentacji pochodzenia, historii wystaw i bibliografii przedstawione informacje mogą nie być wyczerpujące lub nie wskazywać wszystkich drobnych uszkodzeń Obiektów – Obiekty dostępne w DESA są często rzeczami wiekowymi, które z racji swoich właściwości nie przedstawiają jakości rzeczy fabrycznie nowych.

3.

DESA odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat od dnia wydania Obiektu Klientowi.

4.

Reklamacja może zostać złożona przez Klienta w każdej możliwej formie.

5. Dla ułatwienia Klienta i DESA, w celu możliwie jak najszybszego terminu rozpatrzenia reklamacji, zaleca się:
- 5.1. składanie reklamacji za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: reklamacje@desa.pl;
- 5.2. informacji i okoliczności dotyczących przedmiotu reklamacji, w szczególności rodzaju i daty wystąpienia wady;
- 5.3. żądania sposobu doprowadzenia Obiektu do zgodności z Umową Sprzedaży lub oświadczenia o obniżeniu ceny albo o odstąpieniu od Umowy Sprzedaży;
- 5.4. danych kontaktowych składającego reklamację.
6. Jeżeli Klient w reklamacji nie zamieści informacji wymienionych w ust. 5 powyżej, nie będzie miało to wpływu na skuteczność złożonej reklamacji.
7. Jeżeli rozpatrzenie reklamacji nie jest możliwe bez zbadania Obiektu przez DESA, BOK skontaktuje się z Klientem w celu ustalenia sposobu dostarczenia przedmiotowego Obiektu do DESA – Klient jest w takiej sytuacji zobowiązany do dostarczenia Obiektu do DESA na koszt DESA. Jeżeli jednak ze względu na rodzaj wady, rodzaj Obiektu np. jego gabaryty dostarczenie Obiektu przez Klienta byłoby niemożliwe albo nadmiernie utrudnione, Klient może zostać poproszony o udostępnienie DESA, po uprzednim uzgodnieniu terminu, Obiektu w miejscu, w którym Obiekt się znajduje.
8. Jeżeli sprzedany Obiekt ma wadę, Klient, z zastrzeżeniami i na zasadach określonych we właściwych przepisach Kodeksu cywilnego, może:
- 8.1. złożyć oświadczenie o obniżeniu Ceny Licytacyjnej oraz Opłat albo odstąpieniu od Umowy Sprzedaży, chyba że DESA niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla Klienta wadę taką usunie. Obniżona Cena Licytacyjna oraz Opłat powinna pozostać w takiej proporcji, w jakiej wartość Obiektu z wadą pozostaje do wartości Obiektu bez wady. Klient nie może odstąpić od umowy, jeżeli wada Obiektu jest nieistotna;
- 8.2. żądać usunięcia wady – DESA jest zobowiązana usunąć wadę w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla Klienta.
9. DESA ustosunkuje się do reklamacji Klienta niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania, a jeżeli w danym przypadku konieczne jest zbadanie Obiektu przez DESA, w terminie 14 dni od daty dostarczenia tego Obiektu do DESA, przy czym informacja o konieczności dostarczenia Obiektu do DESA zostanie przekazana Klientowi w terminie 14 dni od daty złożenia reklamacji.
10. Skorzystanie z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń ma charakter dobrowolny. Poniższe zapisy mają charakter informacyjny i nie stanowią zobowiązania DESA do skorzystania z pozasądowych sposobów rozwiązywania sporów. Oświadczenie DESA o zgodzie lub odmowie wzięcia udziału w postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich składane jest przez DESA na papierze lub innym trwałym nośniku w przypadku, gdy w następstwie złożonej przez Klienta reklamacji spór nie został rozwiązany.
11. Szczegółowe informacje dotyczące możliwości skorzystania przez Klienta z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń oraz zasady dostępu do tych procedur dostępne są w siedzibach oraz na stronach internetowych powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów, organizacji społecznych, do których zadań statutowych należy ochrona konsumentów, Wojewódzkich Inspektoratów Inspekcji Handlowej oraz pod następującymi adresami internetowymi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: http://www.uokik.gov.pl/spory_konsumentckie.php; http://www.uokik.gov.pl/sprawy_indywidualne.php; http://www.uokik.gov.pl/wazne_adresy.php
12. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) Usługodawca jako przedsiębiorca mający siedzibę w Unii zawierający internetowe umowy sprzedaży lub umowy o świadczenie usług podaje łącznie elektroniczne do platformy ODR (Online Dispute Resolution) umożliwiającej pozasądowe rozstrzyganie sporów: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Adres poczty elektronicznej Usługodawcy: biuro@desa.pl
13. Klient posiada następujące przykładowe możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń:
- 13.1. Klient uprawniony jest do zwrócenia się do stałego polubownego sądu konsumenckiego działającego przy Inspekcji Handlowej z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu wynikłego z zawartej Umowy Sprzedaży.
- 13.2. Klient uprawniony jest do zwrócenia się do wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej, zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. 2001 nr 4 poz. 25 ze zm.), z wnioskiem o wszczęcie postępowania medacyjnego w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporu między Klientem, a DESA.

- 13.3. Klient może uzyskać bezpłatną pomoc w sprawie rozstrzygnięcia sporu między Klientem a DESA, korzystając także z bezpłatnej pomocy powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów lub organizacji społecznej, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów (m.in. Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich).
- 13.4. Klient może złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowej ODR: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Platforma ODR stanowi także źródło informacji na temat form pozasądowego rozstrzygania sporów mogących powstać pomiędzy przedsiębiorcami i Konsumentami.
14. DESA informuje, iż na podstawie art. 38 pkt 11 Ustawy o Prawach Konsumenta, Klientom nie przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy Sprzedaży, zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość.

§ 9 ZASADY ŚWIADCZENIA USŁUG ELEKTRONICZNYCH PRZEZ DESA

1. DESA świadczy za pośrednictwem Aplikacji nieodpłatnie następujące Usługi Elektroniczne na rzecz Klientów:
- 1.1. Konto,
- 1.2. umożliwianie Klientom udziału w Aukcji i Licytacji oraz zawierania Umów Sprzedaży, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie;
- 1.3. umożliwienie przeglądania Treści umieszczonych w ramach Aplikacji;
- 1.4. Newsletter.
2. Umowa o Świadczenie Usług Elektronicznych zostaje zawarta z chwilą otrzymania przez Klienta potwierdzenia zawarcia Umowy o Świadczenie Usług wysłanego przez DESA na adres email podany przez Klienta w toku rejestracji. Konto świadczone jest nieodpłatnie przez czas nieoznaczony. Klient może w każdej chwili i bez podania przyczyny, usunąć Konto poprzez wysłanie żądania do DESA, w szczególności za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: biuro@desa.pl lub też pisemnie na adres DESA.
3. Klient zobowiązany jest w szczególności do korzystania z Aplikacji w sposób niezakłócający jej funkcjonowania, m.in. poprzez użycie określonego oprogramowania lub urządzeń, niepodjemowania czynności mających na celu wejście w posiadanie informacji nieprzeznaczonych dla Klienta, korzystania z Aplikacji zgodnie z zasadami współżycia społecznego, przepisami prawa oraz Regulaminem, w tym niedostarczania i nieprzekazywania treści zabronionych przez przepisy obowiązującego prawa, korzystania z Aplikacji w sposób nieuciążliwy dla pozostałych Klientów oraz dla DESA, z poszanowaniem ich dóbr osobistych (w tym prawa do prywatności) i wszelkich przysługujących im praw, korzystania z Treści zamieszczonych w Aplikacji, jedynie w zakresie własnego użytku osobistego – wykorzystywanie w innym zakresie treści należących do DESA lub osób trzecich jest dopuszczalne wyłącznie na podstawie wyraźnej zgody DESA lub ich właściciela.
4. DESA zaleca składanie reklamacji związanych z świadczeniem Usług Elektronicznych:
- 4.1. pisemnie na adres DESA;
- 4.2. w formie elektronicznej za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: reklamacje@desa.pl.
5. Zaleca się podanie przez Klienta w opisie reklamacji: informacji i okoliczności dotyczących przedmiotu reklamacji, w szczególności rodzaju i daty wystąpienia nieprawidłowości; żądania Klienta oraz danych kontaktowych składającego reklamację – ułatwi to i przyspieszy rozpatrzenie reklamacji przez DESA. Wymogi podane w zdaniu poprzednim mają formę zalecenia i nie wpływają na skuteczność reklamacji złożonych z pominięciem zalecanego opisu reklamacji.
6. Ustosunkowanie się do reklamacji przez DESA następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, chyba, że z powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub odrębnych regulaminów wynika inny termin rozpatrzenia danej reklamacji.
7. Klient w każdym momencie ma prawo zrezygnować z Usług Elektronicznych poprzez napisanie wiadomości za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: biuro@desa.pl

§ 10 ZASADY POUFNOŚCI I OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

1. DESA dążąc do poszanowania ochrony prywatności Klientów oraz Licytujących przedsięwzięła niezbędne środki techniczne i organizacyjne, by przetwarzanie danych osobowych uczestników Aukcji odbywało się w zgodzie z odpowiednimi regulacjami prawnymi, w szczególności na zasadach określonych w RODO oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
2. Administratorem Państwa danych jest DESA. W sprawach związanych z ochroną danych osobowych mogą Państwo kontaktować się:
- 2.1. telefonicznie pod numerem: +48 22 163 66 00

- 2.2. drogą elektroniczną: bok@desa.pl lub
- 2.3. korespondencyjnie na adres: Piękna 1A, 00-477 Warszawa (z dopiskiem „Dane osobowe”).
3. Cele i podstawa prawna przetwarzania danych:
- 3.1. Administrator danych osobowych, przetwarza dane w celu udziału w Aukcji w oparciu o dobrowolną zgodę, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. a) RODO,
- 3.1.1. w przypadku uczestnictwa w Licytacji dane osobowe będą przetwarzane, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. b) RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
- 3.1.2. w określonych przypadkach, ze względu na nałożone na DESA obowiązki przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa, Państwa dane osobowe będą przetwarzane zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. c, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze.
- 3.2. W przypadku wyrażenia stosownej zgody Administrator będzie przetwarzał dane w celu:
- 3.2.1. dostarczenia Newslettera, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. a) RODO;
- 3.2.2. marketingu bezpośredniego, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. a) RODO.
- 3.3. DESA przetwarza też dane osobowe w celach wskazanych poniżej, na podstawie prawnie uzasadnionego interesu Administratora, którym jest:
- 3.3.1. obrona przed roszczeniami i dochodzenia roszczeń, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt f) RODO;
- 3.3.2. prowadzenie procesów reklamacyjnych, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt f) RODO;
- 3.3.3. przeprowadzanie badania satysfakcji klienta w formie anonimowej ankiety o poziomie satysfakcji z dostarczanych przez DESA produktów / usług, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt f) RODO.
4. Podanie danych osobowych przez Klientów lub Licytujących, jest dobrowolne, jednakże jest niezbędne w celu prawidłowego przebiegu Aukcji, świadczenia Usług Elektronicznych lub świadczenia usługi Newslettera.
5. Administrator w celu realizacji Aukcji, świadczenia Usług Elektronicznych lub świadczenia usługi Newslettera może powierzyć Państwa dane zaufanym odbiorcom, tj. dostawcom usług technicznych, którzy mogą obsługiwać infrastrukturę techniczną potrzebną DESA do świadczenia Usług Elektronicznych. Możemy również udostępniać Państwa dane osobowe określonym partnerom marketingowym i reklamowym w celu wysyłania Państwu komunikatów.
6. W przypadku udziału w Aukcji za pośrednictwem Aplikacji Państwa dane będą przekazane do USA. Zapewniamy jednak, że DESA stosuje odpowiednie zabezpieczenia prawne, tj. standardowe klauzule umowne ochrony o których mowa w Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/914 z dnia 4 czerwca 2021 r. w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych do państw trzecich na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32021D0914>
7. Przysługują Państwu następujące prawa związane z przetwarzaniem przez DESA danych osobowych:
- 7.1. prawo dostępu do danych;
- 7.2. prawo do sprostowania, czyli poprawienia lub zaktualizowania danych;
- 7.3. prawo do usunięcia danych;
- 7.4. prawo do sprostowania danych;
- 7.5. prawo do ograniczenia przetwarzania danych;
- 7.6. prawo do przenoszenia danych;
- 7.7. prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych). Jeżeli podstawą prawną jest zgoda, mają Państwo prawo do jej cofnięcia w dowolnym momencie. Niemniej wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania dokonanego na podstawie Państwa zgody przed jej wycofaniem.
8. Administrator ma prawo przetwarzać dane osobowe przez okres obowiązowania umowy, a także po jej zakończeniu w celach:
- 8.1. dochodzenia roszczeń w związku z wykonywaniem umowy;
- 8.2. zapobiegania nadużyciom i oszustwom;
- 8.3. statystycznych i archiwizacyjnych;
- nie dłużej niż przez okres 6 lat od dnia zakończenia okresu obowiązowania umowy.

9. Jeżeli obowiązek przetwarzania danych wynika z odrębnych przepisów prawa (np. Ustawy o rachunkowości, Ordynacji podatkowej, Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie ksiąg ewidencyjnych prowadzonych przez podmioty gospodarcze wyspecjalizowane w zakresie obrotu zabytkami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, AML) dane osobowe będą przechowywane przez okres wymagany obowiązującymi przepisami w celu realizacji wymagań prawnych.

§ 11 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Regulamin stanowi wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 § 1 Kodeksu cywilnego.
2. DESA nie zapewnia jakichkolwiek pozwoleń na wywóz Obiektów poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, ani ich transport innego rodzaju. Klient we własnym zakresie powinien uzyskać informacje o wymaganych w tym celu pozwoleniach lub opłatach oraz samodzielnie wykonać ciążące na nim obowiązki. DESA nie bierze odpowiedzialności za inne obowiązki ciążące na Klientach, a wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa – Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292).
3. Muzeom rejestrowanym przysługuje prawo pierwokupu zabytku sprzedawanego na Aukcji. Oświadczenie w sprawie skorzystania z prawa pierwokupu powinno być złożone przez Muzeum rejestrowane niezwłocznie po licytacji zabytku, nie później jednak niż do zakończenia Aukcji – podstawa prawna art. 20 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 385).
4. Wszelkie zawiadomienia kierowane do DESA powinny mieć formę pisemną lub dokumentową.
5. Zmiana Regulaminu wymaga zachowania formy dokumentowej pod rygorem nieważności.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa polskiego, w szczególności: Kodeksu Cywilnego; ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną z dnia 18 lipca 2002 r. (Dz.U. 2002 nr 144, poz. 1204 ze zm.); przepisy ustawy o prawach konsumenta z dnia 30 maja 2014 r. (Dz.U. 2014 r. poz. 827 ze zm.); oraz inne właściwe przepisy powszechnie obowiązującego prawa.
7. Dane osobowe Klienta są przetwarzane przez DESA jako administratora danych osobowych. Podanie danych osobowych przez Klienta jest dobrowolne, ale niezbędne w celu założenia Konta, korzystania z określonych Usług Elektronicznych lub zawarcia Umowy Sprzedaży. Szczegółowe informacje dotyczące ochrony danych osobowych zawarte są w zakładce „Polityka Prywatności” dostępnej na stronie www.desa.pl. Zarówno dane Klientów jak i komitentów DESA objęte są poufnością.
8. Niniejszy Regulamin, Umowy o Świadczenie Usług Elektronicznych oraz Umowy Sprzedaży oraz wszystkie zobowiązania pozaumowne z nich wynikające lub z nimi związane podlegają prawu polskiemu.
9. Utrwalenie, zabezpieczenie i udostępnienie istotnych postanowień zawieranej Umowy o Świadczenie Usług Drogą Elektroniczną następuje poprzez przesłanie wiadomości e-mail na adres e-mail podany przez Klienta.
10. Utrwalenie, zabezpieczenie, udostępnienie oraz potwierdzenie Klientowi istotnych postanowień zawieranej Umowy Sprzedaży następuje poprzez przesłanie Klientowi wiadomości e-mail z potwierdzeniem zawarcia Umowy Sprzedaży.
11. DESA informuje, iż korzystanie z Usług Elektronicznych wiąże się z typowymi zagrożeniami dotyczącymi przekazywania danych poprzez Internet, takimi jak ich rozpowszechnienie, utrata lub uzyskiwanie do nich dostępu przez osoby nieuprawnione.
12. DESA zapewnia środki techniczne i organizacyjne odpowiednie do stopnia zagrożenia bezpieczeństwa świadczonych funkcjonalności lub usług na podstawie Umowy o Świadczenie Usług Elektronicznych.
13. Treść Regulaminu jest dostępna dla Klientów bezpłatnie pod następującym adresem <https://desa.pl/pl/regulaminy/regulamin-aukcji/>, skąd Klienci mogą w każdym czasie przeglądać, a także sporządzić jego wydruk.
14. DESA informuje, że korzystanie z Aplikacji za pośrednictwem przeglądarki internetowej, w tym udział w Licytacji, a także nawiązywanie połączenia telefonicznego z BOK, może być związane z koniecznością poniesienia kosztów połączenia z siecią Internet (opłata za przesyłanie danych) lub kosztów połączenia telefonicznego, zgodnie z pakietem taryfowym dostawcy usług, z którego korzysta Klient.
15. Postanowienia Regulaminu mniej korzystne dla Klienta, będącego konsumentem w rozumieniu przepisów Ustawy o Prawach Konsumenta niż postanowienia Ustawy o Prawach Konsumenta są nieważne, a w ich miejsce stosuje się przepisy Ustawy o Prawach Konsumenta.

ZLECENIE LICYTACJI

Kisling. Książę Montparnasse'u · 1660MON020 · 13 maja 2025

Zlecenie licytacji z limitem lub licytacja telefoniczna to proste sposoby wzięcia udziału w aukcji, które nie skutkują żadnymi dodatkowymi kosztami dla Nabywcy.

☐ Zlecenie licytacji z limitem ☐ Zlecenie telefoniczne

Zlecenie musi być dostarczone (osobiście, pocztą, faksem lub e-mailem) do siedziby domu aukcyjnego nie później niż 24 godziny przed rozpoczęciem licytacji, w przypadku późniejszego dostarczenia nie gwarantujemy realizacji zlecenia, jednak dołożymy wszelkich starań, aby było to możliwe.

Prosimy czytelnie wypełnić formularz, by uniknąć ewentualnych pomyłek.

.....

Imię i nazwisko

Dowód osobisty (seria i numer) PESEL/NIP (dla firm)

Adres: ulica	nr domu	nr mieszkania
--------------	---------	---------------

Miasto _____ Kod pocztowy _____

Adres e-mail

Telefon / faks

Przed przyjęciem zlecenia licytacji pracownik domu aukcyjnego ma prawo osoby o podanie pełnych danych osobowych oraz o okazanie lub skopiowanie dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy; w przypadku zleceń przesyłanych e-mailem, pocztą lub faksem konieczne jest dołączenie kserokopii lub skanu takiego dokumentu). Dane są udostępniane dobrowolnie, jednak ich podanie jest warunkiem koniecznym do wzięcia udziału w licytacji.

[illegible]

Należność za zakupiony obiekt

☐ Wpłać na konto bankowe mBank S.A.. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002.

☐ Wpłacę w kasie firmy (pn.-pt. w godz. 11-19)

☐ Proszę o wystawienie faktury VAT bez podpisu odbiorcy

Skąd dowiedzieli się Państwo o DESA Unicum?

z prasy ☐ z mailingu ☐ z reklamy internetowej ☐ z reklamy zewnętrznej ☐ z radia ☐

od rodziny/znajomych ☐ z imiennego zaproszenia ☐ inną drogą

DES A Unicum SA, ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, faks 22 163 67 99, e-mail: biuro@desa.pl, www.desa.pl
NIP: 5272644731 REGON: 142733824 Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział
Gospodarczy KRS0000718495.

tel. 22 163 67 00, faks 22 163 67 99

e-mail: zlecenia@desa.pl

Zlecenie licytacji z limitem

Podanie przez Klienta limitu licytacji jest informacją ściśle poufną. Dom aukcyjny będzie reprezentował w licytacji Nabywcę do podanej kwoty, gwarantując jednocześnie nabycie obiektu za najniższą możliwą kwotę. Dom aukcyjny nie przyjmuje zleceń bez górnego limitu. W przypadku zaistnienia kilku zleceń w tej samej wysokości dom aukcyjny będzie reprezentował Klienta, którego zlecenie zostało złożone najwcześniej. Zgadzam się na jedno postąpienie w górę w przypadku wystąpienia innego zlecenia o tej samej wysokości:

☐ Tak ☐ Nie

Zlecenie telefoniczne

W przypadku zglenia licytacji telefonicznej prosimy o podanie numeru telefonu aktualnego w czasie aukcji. Pracownicy domu aukcyjnego połączą się z Państwem chwilę przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Przebieg rozmowy – licytacji telefonicznej może być rejestrowany przez DESA Unicum. Dom aukcyjny nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w wyniku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym numerem. W przypadku problemów z uzyskaniem połączenia zgadzamy się na licytację w moim imieniu za kwotę równą cenie wywoławczej:

☐ Tak ☐ Nie

Numer telefonu do licytacji

Ja niżej podpisany/-a oświadczam, że:

☐ Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych oraz w celu składania ofert, a w szczególności w celu przesyłania na wskazane przeze mnie adresy korespondencyjne materiałów promocyjnych, informacji handlowych o obiektach i usługach świadczonych przez DESA Unicum.

☐ Wyrażam zgodę na używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych w celu prowadzenia marketingu bezpośredniego przez DESA Unicum.

☐ Wyrażam zgodę na otrzymywanie od DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

☐ Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingu produktów lub usług podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum.

☐ Wyrażam zgodę na otrzymywanie od podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

WYRAŻAJĄC ZGODĘ NA POWYŻSZE, OŚWIADCZAM, ŻE

Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych przez spółkę DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 1A w celach powyżej przeze mnie określonych.

- Podanie danych jest dobrowolne. Podstawą przetwarzania danych jest moja zgoda. Odbiorcami danych mogą być Podmioty powiązane kapitałowo z DESA Unicum oraz Podmioty świadczące usługi na rzecz DESA Unicum. Mam prawo wycofania zgody w dowolnym momencie. Dane osobowe będą przetwarzane do odwołania zgody lub przez maksymalny okres 10 lat od dnia zakończenia wykonania umowy lub przez okres określony przez przepisy prawa, które nakładają na DESA Unicum obowiązek przetwarzania moich danych.

- Mam prawo żądania od administratora dostępu do moich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

Administratorem danych jest spółka DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie, z którą w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych mogę się skontaktować, dzwoniąc pod numer telefonu +48 22 163 66 00 lub poprzez korespondencję elektroniczną na adres biuro@desa.pl.

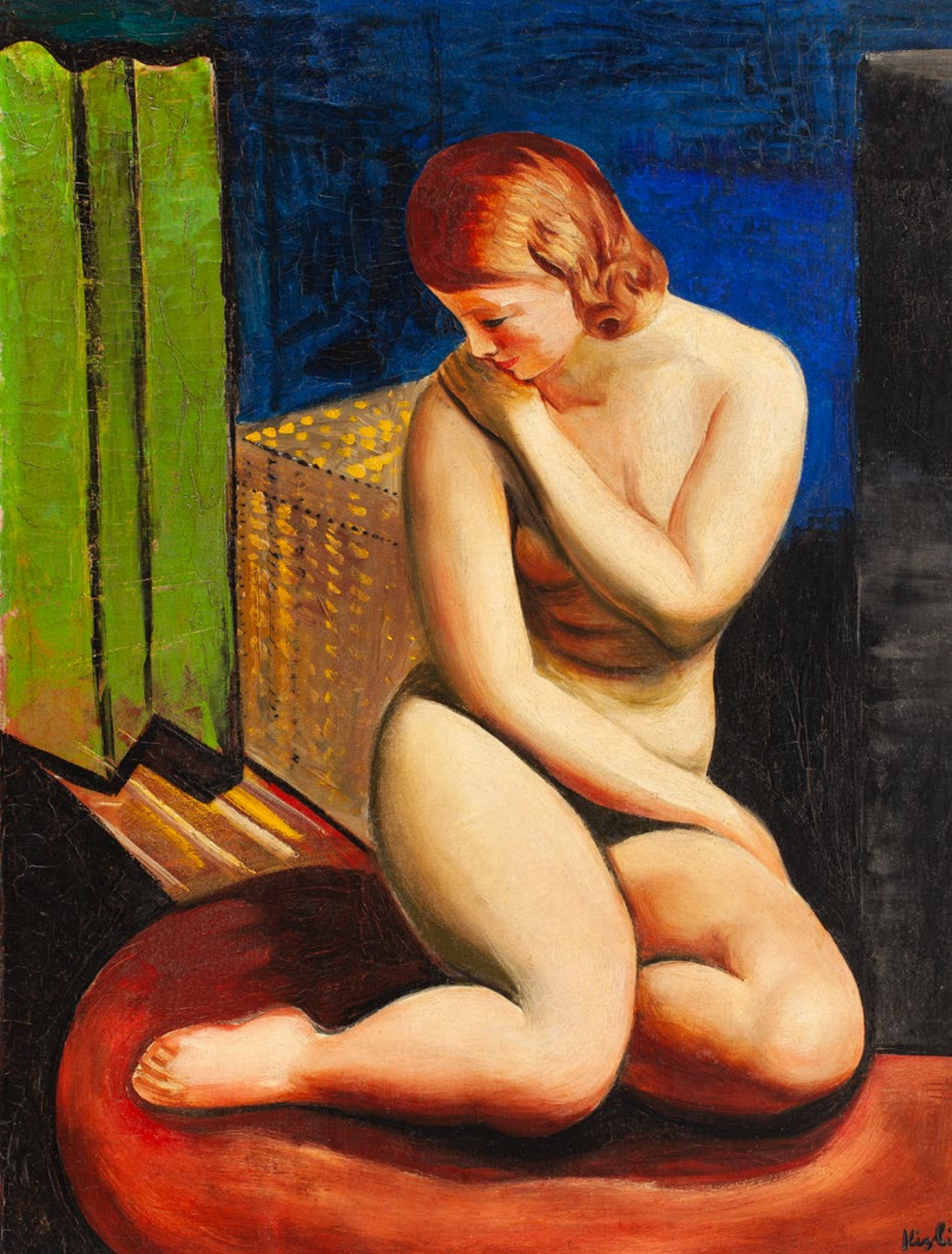
- Bardziej szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania moich danych mogę uzyskać na stronie internetowej www.desa.pl.

• Zapoznałem/-am się i akceptuję WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI AUTENTYCZNOŚCI domu aukcyjnego DESA Unicum opublikowane w katalogu aukcyjnym.

- Zobowiązuję się do zrealizowania zawartych transakcji zgodnie z niniejszymi WARUNKAMI, w tym do zapłacenia wylicytowanej kwoty powiększonej o opłatę aukcyjną oraz innych opłat, zgodnie z oznaczeniami w katalogu, w szczególności w przypadkach przewidzianych przepisami ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu (tzw. droit de suite) w terminie 7 dni od daty aukcji.

Wszelkie dane zawarte w niniejszym formularzu są prawdziwe i zgodne z moją najlepszą wiedzą. W przypadku zatajenia lub podania nieprawdziwych danych DESA Unicum nie ponosi odpowiedzialności.

Data i podpis klienta składającego zlecenie

AUTORZY TEKSTÓW

Autorzy zewnętrzni poz. 111
Martyna Kolanowska poz. 101, 102, 103, 105, 107 (red.), 108 (red.), 110, 115, 117, 118
Julia Słupecka poz. 104
Michał Szarek poz. 106, 109, 112, 113, 114, 116, 120, 121

KISLING. KSIĄŻĘ MONTPARNASSE’U 13 MAJA 2025

ZDJĘCIA DODATKOWE I ARANŻACYJNE

strony 2–3 Mojżesz Kisling w mundurze, okres I wojny światowej, źródło: Salon Dzieł Sztuki Connaissance w Krakowie
strony 4–5 Zdjęcie prasowe przedstawiające pojedynek Mojżesza Kislinga i Leopold Gottlieba na szable, czerwiec 1914, źródło: Gallica, BNF
strony 6–7 Kisling z synami w Alpach, II poł. lat 20. XX w., źródło: Salon Dzieł Sztuki Connaissance w Krakowie
strony 8–9 Kisling i Szymon Mondzain, 1909, za: Paryż i artyści polscy wokół E.– A. Bourdelle’a, katalog wystawy, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 1997, s. 83
strona 10 Mojżesz Kisling, 1926, fotografia sytuacyjna, źródło: NAC
strona 17 Mojżesz Kisling, ok. 1916, źródło: Wikimedia Commons
poz. 102 Mojżesz Kisling, Pâquerette, Pablo Picasso w Café la Rotonde, 1916, fot. Jean Cocteau, źródło: Wikimedia Commons

poz. 102 Mojżesz Kisling, „Pejzaż prowansalski”, 1918, kolekcja prywatna, źródło: archiwum DESA Unicum
poz. 105 Mojżesz Kisling z modelką, ok. 1935, fot. Gaston Paris/Roger Viollet, źródło: EastNews
strony 44–45 Widok z Cancale z rybakami i łodziami, 1896, źródło: poz. 111 Théodore Géricault, Tratwa Meduzy (fragment obrazu), 1891, Luwr, źródło: Wikimedia Commons
poz. 111 Mojżesz, Akt leżący, Kiki de Montparnasse („Nu allongé sur drap rouge et vert”), 1927, kolekcja prywatna, źródło: archiwum DESA Unicum
strona 97 Mojżesz Kisling w Marsylii, lata 30. XX w., źródło: Salon Dzieł Sztuki Connaissance w Krakowie
strony 98–99 Port w Sanary-sur-Mer, 1950, fotografia archiwalna, źródło: Castorum

okładka front poz. 104 Mojżesz (Moise) Kisling, “Dziewczyna w czerwieni”, 1930
okładka II–strona 1 Mojżesz Kisling, Artysta w pracowni przy Rue Joseph-Bara 30, 1929
strona 113 poz. 105 Mojżesz (Moise) Kisling, Akt siedzący blondynki (“Nu blond”), 1927
strona 114 poz. 117 Mojżesz (Moise) Kisling, “Łodzie w zatoce”, 1948
strona 120–okładka III poz. 102 Mojżesz (Moise) Kisling, Pejzaż prowansalski (“Pejzaż”), 1917
okładka IV poz. 106 Mojżesz (Moise) Kisling, “Młody Bretończyk” (“Le jeune Breton”), 1930
koncepcja graficzna Monika Wojnarowska
opracowanie graficzne Arkadiusz Kowalski
zdjęcia Marcin Koniak, Marek Krzyżanek, Alina Matyash–Labanovskaya
prenumerata katalogów prenumerata@desa.pl
druk ArtDruk Kobyłka

SZTUKA DAWNA

PRACE NA PAPIERZE

AUKCJA 20 MAJA 2025, 19:00

LEON WYCZÓŁKOWSKI
Portret Liny Borzęckiej, 1896

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

SZTUKA DAWNA

XIX WIEK - MODERNIZM - MIĘDZYWOJNIE

AUKCJA 12 CZERWCA 2025, 19:00

FERDYNAND RUSZCZYK
"Grota i schody"

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

NIKIFOR/DWURNIK

NIKIFOR KRYNICKI
Pejzaż fantastyczny

AUKCJA 24 CZERWCA 2025, 19:00

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

ART OUTLET

SZTUKA DAWNA

JAKUB ZUCKER
"Fioletowa zastona"

AUKCJA 3 LIPCA 2025, 19:00

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

